

HØRINGSNOTAT

4. april 2025

Forslag til ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde mv., lov om investeringsforeninger, hvidvaskloven, og forskellige andre love

1. Indledning

Lovforslaget har til formål at gennemføre en række justeringer og præciseringer af den gældende finansielle regulering i lyset af samfundsudviklingen samt at sikre korrekt gennemførelse af ny fælleseuropæisk regulering.

Blandt lovforslagets hovedpunkter er en styrkelse af forsikringsselskabers mulighed for at fremme den grønne omstilling ved at give forsikrings- og pensionsselskaber, Arbejdsmarkedets Tillægspension og Lønmodtagernes Dyrtidsfond mulighed for at eje og drive skov via et datterselskab. Videre indebærer lovforslaget en forbedring af mulighederne for finansiering af boligkøb i yderområderne ved bl.a. at gøre den såkaldte ”Lån på landet”-ordning permanent og udvide spændet for den del af boliglånet, der kan opnås statsgaranti for. Lovforslaget lægger også op til at forbedre konkurrencen og rammevilkårene på kortbetalingsmarkedet ved bl.a. at sikre lige konkurrencevilkår for indløsning af eksempelvis Dankorttransaktioner således, at udbydere af betalingstjenester sikres direkte adgang til betalings-systemer på objektive, ikke-diskriminerende og proportionale vilkår.

Lovforslaget lægger bl.a. også op til at sikre et robust og velfungerende finansielt system ved at påbegynde gennemførelsen af sjette kapitalkravs-direktiv (CRD VI) og tredje kapitalkravsforordning (CRR III). Der lægges desuden op til øget gennemsigtighed om bæredygtige investeringer og til at sikre, at institutter er bedre rustet til at håndtere fremtidige bæredygtighedsrelaterede udfordringer. Derudover lægges op til at sikre et mere effektivt værn mod hvidvask og terrorfinansiering på en række punkter, bl.a. som led i forberedelsen af Financial Action Task Forces (FATF) kommende evaluering af Danmark.

Lovudkastet blev sendt i høring den 20. december 2024 med frist for høringssvar den 31. januar 2025. Der er modtaget 48 høringssvar, heraf 27 med bemærkninger, til denne del af lovudkastet.

En del af lovforslagets ændringer i hvidvaskloven (om advokaters klient-samlekonti) er udarbejdet af Justitsministeriet og har været i særskilt høring

fra den 9. september 2024 til den 7. oktober 2024. Der er modtaget 14 høringssvar, heraf 7 med bemærkninger til denne del af lovudkastet.

En enkelt bestemmelse i forslaget om udveksling af information mellem Finansiell Stabilitet og Finanstilsynet har været sendt separat i høring fra den 29. januar til den 7. februar 2025. Der er ikke indkommet bemærkninger til denne del.

De væsentligste bemærkninger fra de hørte parter til de enkelte emner i lovudkastet gennemgås og kommenteres nedenfor. En række høringssvar har alene givet anledning til mindre redaktionelle ændringer og præciseringer i lovteksten og bemærkningerne. Disse ændrer ikke ved substansen i de pågældende bestemmelser og omtales derfor ikke nærmere i dette notat.

2. Generelle bemærkninger

På baggrund af høringen vurderes der overordnet at være opbakning til lovforslagets forskellige elementer, om end nogle høringssvar stiller sig kritisk over for visse af de foreslåede initiativer.

Overordnet hilses den anlagte tilgang i lovforslaget med en direktivnær implementering af de relevante EU-retsakter velkommen. Det fremhæves bl.a., at dette medvirker til, at skabe overskuelighed. Dansk Erhverv fremhæver særligt vigtigheden af, at Danmark implementerer EU-lovgivning direktivnært, og at EU-lovgivning fortolkes ens i hele det indre marked for at sikre ens rammevilkår for virksomhed på tværs af EU.

Det fremgår overordnet af de modtagne høringssvar, at høringsparterne anerkender de gode hensigter bag ordningen med statsgaranterede boliglån i landdistrikterne og det politiske ønske om at gøre den permanent.

Det fremgår videre, at der overordnet er støtte til regeringens intentioner om at sikre lige konkurrencevilkår for indløsning af eksempelvis transaktioner med Dankort ved at tydeliggøre retsstillingen således, at udbydere af betalingstjenester skal gives direkte adgang til betalingssystemer på objektive, ikke-diskriminerende og proportionale vilkår. Dansk Erhverv, Dansk Industri, Mastercard, Danmarks Nationalbank, Dansk Fintech Alliance, Flatpay, Nets, Visa og Worldline fremhæver således, at det er til gavn for både danske forbrugere, virksomheder og samfundet som helhed, at der er adgang til billige, sikre, udbredte og friktionsløse betalinger.

Med hensyn til justeringen af kontantpligten udtrykker Sikkerhedsbranchen bekymring for, at lempelsen vil gøre det vanskeligere for borgere, der ikke har adgang til bankkonti, da disse borgere får sværere ved at benytte sig af kontanter. Der peges endvidere på risikoen for, at lovforslaget vil medføre nedlæggelse af kommunale kontantkasser, da det er kommunerne selv, der får dispensationsmulighed.

Dansk Erhverv støtter generelt lempelsen af kontantpligten men påpeger, at lovforslaget skaber konkurrenceforvridning ved at give virksomheder og institutioner på børne- og ungeområdet adgang til at søge dispensation fra kontantreglen, men ikke virksomheder, der opererer på andre områder.

Med hensyn til pengeinstitutters adgang til oplysninger om reelle ejere af midler på advokaters samlekklientbankkonti er der overordnet støtte til ændringerne. Det fremhæves bl.a., at det ikke har vist sig muligt på anden måde at løse den regelkonflikt, hvor advokaters tavshedspligt står i vejen for, at pengeinstitutterne kan leve op til deres forpligtelse efter hvidvaskloven til at kende identiteten på de reelle ejere, der har midler stående på advokaternes samlekklientbankkonti.

Advokatrådet finder det grundlæggende problematisk, at tavshedspligten endnu en gang bliver udhulet. Advokaters tavshedspligt er en af hjørnestenene i retssamfundet og er med til sikre, at borgere og virksomheder kan have fuld tillid til rådgiveres uafhængighed. Derfor finder rådet det afgørende, at der sikres en høj grad af fortrolighed ved pengeinstitutternes behandling af klienters oplysninger, så klienter kan få rådgivning af en advokat uden risiko for, at andre får viden om det.

Dansk Crowdfunding Forening, Danske Advokater og Dansk Industri fremhæver vigtigheden af, at klientens tillid til advokaten, herunder dennes tavshedspligt, er en forudsætning for retssikkerhed, og at reaktioner over for advokater, der ikke lever op til branchens standarder, derfor bør tilgås varsomt, ligesom der gøres opmærksom på vigtigheden af ikke at udhule tavshedspligten, der er med til at skabe et fortroligt rum mellem advokat og klient.

Den Danske Fondsmæglerforening bakker op om, at der på tværs af virksomheder skabes en øget retssikkerhed og lige vilkår ved, at ensarte adgangen til at forlange, at Finanstilsynet indbringer et afslag på en ansøgning om egnetheds- og hæderlighedsgodkendelse for domstolene, så det også gælder fondsmæglerselskaber.

FIDA opfordrer til, at det overvejes at indarbejde investeringsforvaltningselskaber i lov om investeringsforeninger m.v.

Høringsparterne har desuden fremsat en række kommentarer til lovforslagets enkelte dele, som behandles nedenfor.

Der er indkommet enkelte bemærkninger som ligger udover forslagets ramme. Disse vil ikke blive kommenteret i notatet.

3. Bemærkninger til konkrete emner

Kommenteringen af høringssvarene tager udgangspunkt i følgende overordnede opdeling:

Indhold

1. Indledning	1
2. Generelle bemærkninger	2
3. Bemærkninger til konkrete emner.....	3
3.1. Etablering af statsgaranti på en del af ejendomskreditaftalerne i landdistrikterne	6
3.1.1. Udbud	7
3.1.2. Risikovillighed/finansiering	7
3.1.3. Garantiprovision	8
3.1.4. Tillægslån	8
3.1.5. Nybyggeri	9
3.1.6. Information om statsgarantiordningen.....	10
3.2. Adgang til betalingssystemer.....	11
3.2.1. Brugere af betalingssystemer.....	11
3.2.2. Åbning af Dankort for flere indlødere.....	11
3.2.3. Adskillelse af roller og funktioner i betalingsinfrastrukturen.....	13
3.2.4. Frit valg af processor	14
3.2.5. Gennemsigtighed i adgang og prisstrukturer	15
3.2.6. Forholdet til PSD2 og kommende EU-regulering på betalingsområdet	16
3.2.7. Underretnings- og begrundelsespligt ved afslag.....	20
3.2.8. Nedsættelse af ekspertgruppe	21
3.2.9. Repræsentation ved aftaleindgåelse.....	22
3.2.10. Øvrige initiativer.....	22
3.3. Ændringer foretaget som følge af gennemførslen af i kapitalkravsdirektivet og kapitalkravsforordningen CRD VI-direktivet og CRR III-forordningen	23
3.3.1. Anvendelse af overgangsordning for lån til beboelsesejendomme i outputgulvet	23
3.3.2. Outputgulvets samspil med fastlæggelse af solvensbehov og	23
3.3.2. Renterisici udenfor handelsbeholdningen, IRRBB.....	24
3.3.3. Erhvervelse af væsentlige kapitalandele.....	25
3.3.4. ESG-omstillingsplaner, risici og stresstest	26
3.3.4.1. Henvisning til klimafaktorer.....	26
3.3.4.2. Europæiske og internationale standarder	26
3.3.4.3. Scenarier ved påbud om at reducere ESG-risici	27
3.3.5. Forudgående godkendelse af bestyrelsesmedlemmer.....	27
3.3.6. Opfyldelse af kravet om egnethed og hæderlighed	28
3.3.7. Indhold i egnetheds- og hæderlighedsansøgningen	29
3.4. Regler om egnethed og hæderlighed der ikke udspringer af CRD VI	30
3.4.1 Betingede godkendelser.....	30

3.4.2. Lempelse af egnetheds- og hæderlighedsreglerne på betalingsområdet	31
3.4.3 Lempelser af egnetheds- og hæderlighedsreglerne for bestyrelsesmedlemmer	31
3.4.4. Redegørelse om Finanstilsynets praksis	32
3.4.5. Finanstilsynets sagsbehandlingstid i sager om egnethed og hæderlighed	33
3.4.6. Helhedsorienteret tilgang og formodningstilgang	33
3.4.7. Nøglepersoner i lov om betalinger.....	34
3.5. Strafbelæggelse af disclosureforordningen.....	34
3.5.1. Begrænsning af strafbælggelse til grove og forsætlige overtrædelser.....	34
3.5.2. Angivelse af bødestørrelser og strafbælggelse for fysiske personer.....	35
3.5.3. Præciseringer for strafbælggelse af artikel 4 i disclosureforordningen	35
3.5.4. Præciseringer for strafbælggelse af artikel 6, 8 og 9.....	36
3.5.5. Henvisninger til den delegerede forordning	37
3.6. Ændringerne i hvidvaskloven.....	37
3.6.1. Udvidede muligheder for undladelse af registrering i hvidvaskregisteret.....	37
3.6.2. Opbevaringspligten i hvidvaskloven	38
3.6.3. Hæderlighedskrav for kunsthåndlere	39
3.6.3.1. Administrativ byrde for kunstbranchen	39
3.6.4. Registreringspligt i Hvidvasksekretariatets underretningssystem.....	39
3.6.5. Pengeinstitutters adgang til oplysninger om reelle ejere af midler på advokaters samleklientbankkonti.....	40
3.6.5.1. Generelle bemærkninger.....	40
3.6.5.2. Indhentelse, kontrol og tilgængeliggørelse af identitetsoplysninger	42
3.6.5.3. Tidspunktet for tilgængeliggørelse af identitetsoplysninger	44
3.6.5.4. Om behovet for undtagelser til advokatens forpligtelser ved behandling af betroede midler	46
3.6.5.5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	47
3.6.5.6. Ikrafttrædelse	49
3.7. Bemærkninger til lempelse af kontantreglen målrettet børne- og ungeområdet.....	49
3.7.1. Kontantkasser i kommunerne, nationalt beredskab og digital svindel.....	50
3.7.2. Konkurrenceforvridning og tilsyn	50

3.8. Ændring af krav til operatører af markedspladser	51
3.9. Bemærkninger til FAIF-UCITS ændringerne.....	52
3.9.1. Selvforvaltende investeringsforeninger	52
3.9.2. Uddybning af visse begreber i bemærkningerne	52
3.9.3. Uklarhed om hvordan bestemmelsen om, at forretningsadfærd skal fastlægges af to personer på fuld tid, skal forstås.....	53
3.9.4. Forvaltere pålægges krav vedr. fondes vedtægter	53
3.10. Etablering af et fælles europæisk adgangspunkt (ESAP) for ind- beretninger på tværs af den finansielle lovgivning.....	53
3.10.1. Forholdet til § 8, nr. 3 og 4, i lovforslaget (§ 57 a, stk. 9-11, og § 57 b, stk. 5-7, i lov om firmapensionskasser	53
3.10.2. Reduktion af administrative byrder ved en kritisk gennem- gang af behovet for indberetninger og ved en vurdering af, om myn- digheder kan genbruge data	54
3.10.3. Forholdet til § 6 nr. 11 i lovforslaget (§ 25 a stk. 1, i lov om kapitalmarkeder)	55
3.10.4. Forholdet til § 6 nr. 21 i lovforslaget (§ 111 a stk. 1, i lov om kapitalmarkeder)	55
3.10.5. Administrative bødeforelæg for manglende overholdelse af ESAP-indberetninger	56
3.11. Lov om arbejdsmarkedets tillægspension.....	59
3.11.1. Ændring af ”aktieselskab” til ”en dattervirksomhed” i lov om finansiell virksomhed og i lov om forsikringsvirksomhed	59
3.11.2. Præcisering af kravet om, at investeringerne skal foretages i ”helt eller delvis ejede datterselskaber”	59
3.12. Ændring af Finanstilsynets bestyrelses brug af eksterne eksper- ter	60
3.12.1. Uklart hvem der deltager i det regnskabskyndige underud- valg	60
3.13. Overførsel af beslutningskompetence vedrørende NBCR-terr- orhandlinger til regeringen.....	61
3.14. Ændring af retsplejelovens § 110 b	62
4. Oversigt over hørte organisationer, myndigheder m.v.	63
5. Oversigt over hørte organisationer, myndigheder m.v. vedrørende lovforslagets del om ændring af hvidvaskloven om pengeinstitutters adgang til oplysninger om reelle ejere af midler på advokaters sam- leklientbankkonti	65

3.1. Etablering af statsgaranti på en del af ejendomskreditaftalerne i landdistrikterne

3.1.1. Udbud

Dansk Ejendomsmæglerforening foreslår, at statsgarantiordningen sendes i udbud til forvaltning under ét pengeinstitut, for at kunne sikre incitament, kompetence og effektiv forvaltning ét sted, og derved kan fremme anvendelsen af ordningen.

Kommentar

Alle penge- og realkreditinstitutter har i dag mulighed for at indgå ejendomskreditaftaler med statsgaranti. Formålet med loven er således at give en bred kreds af ejendomskreditgivere mulighed for at yde kreditaftaler med statsgaranti – både individuelt eller i samarbejder mellem pengeinstitutter og realkreditinstitutter.

For at kunne udstede en ejendomskreditaftale med statsgaranti er det en betingelse, at der er indgået en vilkårsaftale om ydelse af statsgaranti med Finansiell Stabilitet. Finansiell Stabilitet har indgået vilkårsaftaler med en stor del af branchen, hvorfor det kan konstateres, at en betydelig del af branchen er interesseret i at kunne tilbyde ordningen. Det skaber både konkurrence og mulighed for forbrugerne for i høj grad at kunne benytte den ejendomskreditgiver, som forbrugeren har mest tillid og/eller tilhørsforhold til. Derudover giver det tillige mulighed for, at der i høj grad kan ydes lån af lokale ejendomskreditgivere i hele landet.

Bemærkningerne giver derfor ikke anledning til ændringer.

3.1.2. Risikovillighed/finansiering

Landdistrikternes Fællesråd anerkender statsgarantiordningen og lovforslaget som et skridt i den rigtige retning, men mener ikke, at det alene kan løse de store finansieringsudfordringer i landdistrikterne. Staten opfordres derfor til at påtage sig et større ansvar og øge risikovilligheden. Landdistrikternes Fællesråd foreslår, at staten øger dækningsgraden og/eller afsætter flere midler, hvis behovet opstår, således boligmarkedet på landet styrkes.

Kommentar

Med den justerede ordning afsættes en garantiramme på 100 mio. kr., hvilket betyder, at staten kan garantere udlån for 100 mio. kr. Ved boligsalg på gennemsnitligt 1 mio. kr. svarer det til omkring 200 lån. Givet det lave træk på ordningen hidtil vurderes dette at være et fornuftigt loft for ordningens brug. Hvis det viser sig, at efterspørgslen på lån i ordningen overstiger dette, er regeringen klar til at se på, om garantirammen bør forhøjes. Med ordningen øges den risiko, staten påtager sig, idet det spænd, der garanteres af staten, øges fra 60 til 90 pct. af boligens værdi til 40 til 90 pct. Det er væsentligt for ordningen, at institutterne fortsat har incitamenter, som skal sikre, at der kun ydes lån med statsgaranti, når der er et reelt behov. Hvis det spænd, der garanteres af staten, udvides yderligere, vil dette incitament sænkes, ligesom det vil betyde en større risiko for staten.

Bemærkningerne giver derfor ikke anledning til ændringer.

3.1.3. Garantiprovision

Landdistrikternes Fællesråd bemærker, at lovforslaget ikke ændrer på den garantiprovision, som forbrugerne skal betale til staten. Forbrugerne skal fortsat betale 1 pct. årligt af det statsgaranterede beløb, hvilket gør statsgarantiordningen dyrere end almindelige ejendomskreditaftaler. Dette kan ifølge Landdistrikternes Fællesråd afskrække borgere fra at bruge ordningen. Derfor opfordrer Landdistrikternes Fællesråd til at fjerne eller reducere provisionen til maksimalt 0,5 pct. årligt.

Kommentar

Statsgarantiordningen er en mulighed for forbrugere til at opnå finansiering af boligkøb i yderområder, hvor det ikke er muligt at optage lån på almindelige vilkår uden en statsgaranti. Garantiprovisionen, som forbrugerne skal betale, beregnes ud fra restgælden på den statsgaranterede del af ejendomskreditaftalen. I takt med at forbrugeren afdrager på lånet, vil det garanterede beløb falde, og forbrugeren vil dermed tilsvarende skulle betale en lavere garantiprovision. Finansieringsstrukturen minder om realkreditinstitutternes opkrævning af bidragssatsen, som ligeledes bliver fastsat og fastlåst på lånetidspunktet.

Både ejendomskreditgivere og forbrugere omfattet af ordningen skal betale en samlet garantiprovision til staten. Forbrugernes andel af garantiprovisionen er et udtryk for honorering af muligheden for at opnå statsgaranti og størrelsen er afstemt med ordningens omkostninger og risiko. Garantiprovision udgør således en betaling for garantistillelsen og anvendes til at dække forventede omkostninger og eventuelle tab ved statsgarantiordningen og er dermed med til at finansiere ordningen. Endeligt er garantiprovisionen med til at sikre, at der kun ydes lån med statsgaranti, når der er et reelt behov.

Bemærkningerne giver derfor ikke anledning til ændringer.

3.1.4. Tillægslån

Landdistrikternes Fællesråd foreslår, at statsgarantien på boliglån udvides til at dække tillægslån til energirenovering og klimasikring. Mange boliger i landdistrikterne er energimæssigt dårlige, og lav friværdi gør det svært at få lån til forbedringer. Der er ifølge Landdistrikternes Fællesråd stigende behov for klimasikring mod fx højere grundvand og stormflod. Landdistrikternes Fællesråd opfordrer til at fjerne § 5, stk. 2, i loven og lade statsgarantien dække op til 100 pct. af boligens værdi efter renovering for at fremme forbedringer i landdistrikterne.

Kommentar

Hensigten med lovforslaget er primært at skabe bedre mulighed for at opnå boligfinansiering for forbrugere i de tilfælde, hvor en køber af en boligejendom ikke kan optage lån på almindelige vilkår uden en statsgaranti. Målgruppen for lovforslaget er således forbrugere, der er vurderet kreditværdige, men som har vanskeligt ved at få boliglån på grund af forhold vedrørende ejendommens placering eller omsættelighed. Eftersom tillægslån optages af forbrugere, der allerede ejer en boligejendom, falder tillægslån derfor uden for anvendelsesområdet for statsgarantiordningen, da ordningen fokuserer på forbrugere, der ønsker at erhverve en boligejendom.

Såfremt tillægslån skulle omfattes af statsgarantiordningen, ville det være nødvendigt at indføre ekstra kontroller for at sikre, at statsgaranterede tillægslån rent faktisk blev brugt til energirenovering eller ombygning af den pågældende ejendom. En udvidelse af ordningen til at omfatte tillægslån ville dermed øge ordningens kompleksitet væsentligt og desuden gøre ordningen dyrere at administrere, ligesom der vil være større risiko i ordningen for staten.

Bemærkningerne giver derfor ikke anledning til ændringer.

3.1.5. Nybyggeri

Landdistrikternes Fællesråd gør opmærksom på, at flere lokalsamfund i landdistrikterne står over for et generationsskifte, hvorfor tiltrækning af børnefamilier er væsentlig. Tendensen har ifølge Landdistrikternes Fællesråd foranlediget en stigende efterspørgsel efter moderne og bæredygtige boliger, herunder nybyggeri som for mange børnefamilier er et krav til en kommende bolig. Ifølge Landdistrikternes Fællesråd oplever mange borgere, at det kan være vanskeligt at optage lån til nybyggeri i landdistrikterne. Landdistrikternes Fællesråd opfordrer derfor til at udvide ordningen, så nybyggeri også omfattes. Det kan bl.a. ske inden for rammerne af den foreslåede model, men hvor der sættes et loft over kvadratmeterprisen ved nybyggeri og et loft på den samlede statsgaranti til nybyggeri.

Kommentar

Formålet med ordningen er at skabe bedre mulighed for at opnå boligfinansiering til erhvervelse af eksisterende boligejendomme i landdistrikterne. Lovens anvendelsesområde er begrænset til boligejendomme med en handelspris på under kr. 8.000 pr. kvadratmeter eller med en handelspris på mellem kr. 8.000 – 10.000 pr. kvadratmeter, hvis ejendommene er omfattet af lovens bilag 1. Med lovændringen kan erhvervsministeren fastsætte nærmere regler om kvadratmeterprisgrænserne.

Ved eventuel finansiering af nybyggeri vil der ikke eksistere en egentlig handelspris, hvormed nybyggeri ikke uden videre kan falde inden for lovens afgrænsning. I tilfælde af at nybyggeri skulle inkluderes i ordningen, vil det

øge kompleksiteten og dermed medføre højere administrationsomkostninger.

Nybyggeri på ubebyggede grunde er ikke målgruppen for denne ordning, da den har sigte på lån til erhvervelse af boligejendomme som i realkreditmæssig henseende er omfattet af ejendoms-kategorien "ejerboliger til helårsbrug". Nævnte boligejendomme kan belånes med op til 80 pct. af kontantværdien i et realkreditinstitut, hvilket ikke gør sig gældende for et nybyggeri.

Endelig bemærkes det, at et nybygget hus i et landdistrikt ikke nødvendigvis har en værdi, der står i et rimeligt forhold til de udgifter til materialer m.v., der har været i forbindelse med at bygge huset, og derfor kan være mere risikabelt at belåne på grund af manglende sikkerhed i ejendommen.

Bemærkningerne giver derfor ikke anledning til ændringer.

3.1.6. Information om statsgarantiordningen

Landdistrikternes Fællesråd gør opmærksom på, at der er behov for at øge kendskabet til statsgarantiordningen, især blandt boligejere. Landdistrikternes Fællesråd foreslår, at det kan gøres gennem en informationskampagne målrettet relevante kommuner og ved at inkludere ordningen i boligannoncer, ligesom Erhvervsministeriet bør bidrage via oplæg på kurser og møder med relevante aktører. Landdistrikternes Fællesråd kan også hjælpe med at sprede informationen. Hvis nævnte tiltag ikke virker, bør det ifølge Landdistrikternes Fællesråd overvejes, om pengeinstitutter og realkreditselskaber kan få til ansvar at informere om ordningen over for potentielle boligkøbere.

Kommentar

Ønsket med ordningen er at forbedre lånemulighederne for købere af en ejerbolig i landdistrikterne, så der også i fremtiden er liv i landdistrikterne. Ordningen er gældende for alle forbrugere, der opfylder betingelser i loven. Det er derfor også et ønske, at forbrugere med et ønske om at erhverve en ejerbolig i landdistrikterne er bekendte med ordningen, så ordningen kan bruges til dens formål. Lån i ordningen ydes gennem institutterne, hvoraf 40 har indgået vilkårsaftale med Finansiell Stabilitet. På den baggrund er der bredt kendskab i institutterne til ordningen, og ordningen kan indgå i institutternes rådgivning af deres kunder. Den statslige ordning har desuden generelt øget opmærksomheden på adgang til boligfinansiering i landdistrikterne.

Hvis der skal målrettes informationskampagner, vil det kræve ressourcer og aktører, der ikke er en naturlig del af lovforslaget, ligesom det vil medføre øgede administrationsomkostninger. Det er velkomment at Landdi-

strikternes Fællesråd tilbyder at hjælpe med at sprede information om at ordningen eksisterer og med lovforslaget permanentgøres.

Bemærkningerne giver derfor ikke anledning til ændringer.

3.2. Adgang til betalingssystemer

3.2.1. Brugere af betalingssystemer

Flatpay bemærker, at med den foreslåede ændring til betalingslovens § 64 synes den direkte og umiddelbare beskyttelse af brugere – formentlig util-sigtet – at falde ud af bestemmelsens ordlyd, hvilket findes uhensigtsmæs-sigt.

Flatpay bemærker endvidere, at beskyttelsen af brugere mod restriktioner, forskelsbehandling og begrænsninger også bør gælde, hvor brugere lader sig repræsentere af en fuldmagtshaver.

Kommentar

Lovforslaget har til formål at præcisere § 64, stk. 1, 1. pkt., som alene ved-rører selve adgangen til betalingssystemerne. Der indsættes desuden et nyt 2. pkt. Det nuværende 2. pkt., som efter ændringen bliver 3. pkt., udgår ikke af bestemmelsen og retstilstanden for brugerne vil derfor være uændret. Det foreslås, at det i bemærkningerne præciseres, at det gældende 2. pkt. i § 64, stk. 1, forsat er en del af bestemmelsen.

Erhvervsministeriet er ikke bekendt med et konkret behov for at udvide de almindelige regler om fuldmagtsforhold på betalingslovens område. På den baggrund imødekommes Flatpays opfordring om at beskyttelsen af brugere mod restriktioner, forskelsbehandling og begrænsninger også skal gælde, hvor brugere lader sig repræsentere af en fuldmagtshaver, ikke.

3.2.2. Åbning af Dankort for flere indlødere

Nets bemærker, at det fremsatte lovforslag, vil gøre Dankort dyrere både pga. betydelige engangsomkostninger og øgede driftsomkostninger. Sam-tidigt gøres Dankortet mere komplekst. Nets vurderer at konsekvenserne for de danske forretninger og forbrugere vil kunne beløbe sig til et trecifret årligt millionbeløb eller 1,5 - 2,5 milliarder DKK over en tiårig periode, hvis de rigtige incitamenter ikke er til stede for systemets aktører og Dan-kort dermed fortsætter den igangværende afvikling af kort, betalinger og omsætning.

Nets bemærker, at i lyset af ovenstående må de kommercielle rammer til-passes på en sådan måde, at de understøtter en bevarelse og mulighed for en revitalisering af kortet. Dette kræver relevante økonomiske incitamenter for parterne i økosystemet og lige vilkår for alle indlødere.

Endvidere bemærker Nets, at en yderligere komplicerende faktor er, at den nuværende regulerede indtægtsramme og tilhørende prismodeller for indløsning af Dankort i fysisk handel ikke er designet til flere indlødere. Der ved understreges behovet for at vurdere lovforslaget i sammenhæng med Erhvervsministeriets bebudede øvrige initiativer på kortbetalingsmarkedet.

Nets bemærker videre, at det ved en potentiel åbning af indløsning af Dankort for andre indlødere, ydermere vil være nødvendigt for den fortsatte integritet og sikkerhed i systemet, at der opstilles klare krav til nye indlødere, så Dankort kan fastholde de høje sikkerhedskrav til betalingssystemer.

Nets anfører derudover kort sammenfattet, hvordan Nets agter at gennemføre en eventuel implementering af de foreslåede ændringer.

Dansk Erhverv bemærker, at der med forslaget lægges op til effektivt at bryde Nets' monopol på at indløse Dankort, så Nets skal åbne for, at alle der ønsker at indløse Dankort, skal have mulighed for det.

Dansk Erhverv angiver, at forslagets effekt på markedet på nuværende tidspunkt er uklar. Flere indlødere har potentialet til at give lavere priser på indløsning af Dankort, hvis andre indlødere kan indløse Dankort billigere end Nets, eller er villige til at indløse Dankort med tab, fx med henblik på at tiltrække nye kunder. Imidlertid kan flere indlødere også have den modsatte effekt, nemlig at der er flere, der skal have betaling for indløsning, samt at stordriftsfordele ved indløsning af kortet mindskes.

Endelig bemærker Dansk Erhverv, at åbning af indløsning af Dankort vil kræve it-teknisk udvikling hos Nets, hvilket antageligt vil blive overvæltet på betalingsmodtagerne og i sidste ende forbrugerne. Endvidere vil der kunne forudses højere scheme fees på Dankort.

Kommentar

Lovforslagets formål er at fremme konkurrencen blandt udbydere af betalingstjenester ved at sikre adgang til betalingssystemer. Konkurrence medfører almindeligvis, at forbrugere og virksomheder oplever positive effekter i form af f.eks. øget udbud, innovation og lavere priser. Det er i flere EU-lande ikke ualmindeligt, at både internationale og nationale kortordninger indløses af flere indlødere. Dette sikrer et mere effektivt, robust og konkurrencedygtigt betalingsmarked.

Nets har ikke anført forhold, som dokumenterer, at der på det danske betalingsmarked skulle gøre sig sådanne forhold gældende, at konkurrence på sigt vil medføre negative konsekvenser for virksomheder og forbrugere. En åbning af et system for konkurrence kan i hvert fald på kort sigt medføre udgifter. På længere sigt vil øget konkurrence normalt føre til lavere priser, øget udbud eller øgede valgmuligheder.

Det fremgår af Interbankgebyrforordningens artikel 7 om "Adskillelse af betalingskortordning og behandlingsenheder", at: "Betalingskortordninger skal give mulighed for at sikre, at godkendelses- og clearingsmeddelelser i forbindelse med enkeltstående kortbaserede betalingstransaktioner kan adskilles og behandles af forskellige behandlingsenheder", og "Behandlingsenheder i Unionen skal sikre, at deres system er teknisk interoperabelt med systemer i andre behandlingsenheder i Unionen, ved at bruge standarder, som er udviklet af internationale eller europæiske standardiseringsorganer. Endvidere må betalingskortordninger ikke vedtage eller anvende forretningsbestemmelser, der begrænser interoperabiliteten blandt behandlingsenheder i Unionen."

Retstilstanden er derfor allerede den, at betalingssystemer er forpligtet til at adskille "kortvaremærke/scheme" fra "processering" på både et teknisk og organisatorisk niveau. En tredjepart har dermed allerede i dag krav på adgang til at tilbyde processering efter forordningen. Denne pligt har betalingssystemer været omfattet af siden 2016, hvor Interbankgebyrforordningen trådte i kraft. Såfremt et betalingssystem ikke har foretaget de nødvendige omstruktureringer, som lovgivningen allerede i dag kræver, så kan betalingssystemet opleve et behov for at investere – men det er ikke en konsekvens af den foreslåede præcisering.

Lovforslaget sigter ikke på at fastlægge de nærmere rammer for, hvordan det enkelte betalingssystem skal sikre adgang. En række betalingssystemer giver i dag allerede adgang, og det er ikke hensigten at opstille nærmere tekniske rammer eller lignende. Erhvervsministeriet tager de øvrige forhold som Nets rejser til efterretning. Herunder at den nuværende regulerede indtægtsramme og tilhørende prismodeller for indløsning af Dankort i fysisk handel ikke er designet til flere indløsere samt bemærkningen om nødvendigheden af klare krav til nye indløsere for at sikre den fortsatte integritet og sikkerhed i systemet.

Bemærkningerne giver derfor ikke anledning til ændringer.

3.2.3. Adskillelse af roller og funktioner i betalingsinfrastrukturen

Worldline bemærker, at for at sikre et velfungerende og konkurrencedygtigt betalingsmarked, er det afgørende at opretholde en klar adskillelse mellem de forskellige roller i kortsystemer, så ingen aktør kan opnå en urimelig konkurrencefordel.

Worldline bemærker, at det er afgørende, at de økonomiske interesser i udstedelse, indløsning og processering ikke er koordinerede eller en del af samme virksomhedsenhed, så det ikke er muligt at favorisere sin egen indløsnings- eller processeringsfunktion på bekostning af konkurrenter. I den

nuværende danske kontekst er det særligt vigtigt at adressere de udfordringer, der opstår, når én aktør opererer på tværs af flere led i værdikæden.

Worldline opfordrer derfor til, at man i implementeringen af lovændringen har særligt fokus på at beskytte og bevare den uafhængige rollefordeling i kortsystemer på betalingsmarkedet.

Visa bemærker ligeledes, at rollerne i kortsystemer bør være organisatorisk adskilte for at understøtte den praktiske implementering af de foreslåede lovændringer.

Kommentar

Som det fremgår ovenfor i afsnittet "Åbning af Dankort for flere indlødere" følger det af retstilstanden i dag, at betalingssystemer er forpligtet til at adskille "kortvaremærke/scheme" fra "processering" på både et teknisk og organisatorisk niveau, jf. afsnittet ovenfor om åbning af Dankort for flere indlødere.

Bemærkningerne giver derfor ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

3.2.4. Frit valg af processor

Worldline opfordrer til, at der eksplicit bliver skrevet ind i bemærkningerne til lovændringen, at frit valg af indløser også betyder, at man som indløser frit kan vælge, hvor man vil processere sine transaktioner. Worldline angiver, at Dankort-systemet i dag er organiseret på en måde, hvor én aktør både ejer kortordningen, fungerer som den eneste indløser og samtidig varer tager processeringen af transaktioner.

Worldline bemærker, at rollerne i kortbetalingssystemer bør være adskilt for at minimere risikoen for konkurrenceforvridning og sikre fair markedsvilkår. Uden en klar adskillelse af roller risikerer man, at den eksisterende markedsstruktur fastholder en enkelt aktør i en position, hvor konkurrence begrænses, selv hvis der formelt åbnes for flere indlødere.

Worldline angiver, at dette konkret kan betyde, at adgangen til de tekniske løsninger, som er nødvendige for at kunne indløse Dankort, fortsat styres af en enkelt aktør, hvilket kan resultere i uigennemsigtige omkostninger for nye markedsdeltagere. Endvidere kan det betyde, at prissætningen af de nødvendige serviceydelser for at kunne indløse Dankort ikke sker på lige vilkår, hvis den aktør, der fastsætter priserne, samtidig opererer som indløser og processor. Endelig kan det betyde, at en enkelt aktør fortsat har adgang til transaktionsdata på tværs af alle indlødere, hvilket skaber en markant konkurrencefordel, der kan hæmme nye aktørers muligheder for at etablere sig på markedet.

Worldline opfordrer endvidere til, at implementeringen af lovændringen til § 64 derudover bør tage højde for principperne om free consumer choice, som fastsat i forordning (EU) 2015/751, der sikrer, at forbrugere med co-badged kort frit kan vælge, hvilken betalingsordning de ønsker at anvende ved hver transaktion.

Endelig opfordrer Worldline til, at der nedsættes et ekspertudvalg bestående af relevante indløsningsaktører på markedet, der har til formål at sikre en effektiv og fair implementering af ændringerne til § 64.

Visa bemærker ligeledes, at der bør være frihed til at vælge processor og betalingsordning i betalingsøjeblikket, for at understøtte den praktiske implementering af de foreslåede lovændringer.

Kommentar

Det følger allerede af retstilstanden i dag, at betalingssystemer er forpligtet til at adskille "kortvaremærke/scheme" fra "processering" på både et teknisk og organisatorisk niveau, jf. Interbankgebyrforordningens artikel 7. En tredjepart har dermed allerede i dag krav på adgang til at tilbyde processering efter forordningen. Denne pligt har betalingssystemer været omfattet af siden 2016, hvor Interbankgebyrforordningen trådte i kraft. Worldlines opfordring giver derfor ikke anledning til ændringer, idet Interbankgebyrforordningen allerede regulerer området.

Reglerne om co-badging (fælles branding) og valg af betalingsmærke følger af artikel 8, stk. 1 og stk. 6, i Interbankgebyrforordningen. Erhvervsministeriet henviser i den forbindelse til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vejledning om frit valg af betalingsvaremærke i fysisk handel af 26. april 2024, som er tilgængelig på styrelsens hjemmeside.

Erhvervsministeriet finder det ikke nødvendigt at henvise til reglerne om co-badging i nærværende lovforslag, da lovforslaget ikke vedrører co-badging. Såfremt kortordningens regler, tekniske implementeringer eller forudindstillede præferencer favoriserer én betalingsløsning over en anden, kan det endvidere efter en konkret vurdering være i strid med kravet i § 64 i lov om betalinger om, at adgang skal gives på objektive, ikke-diskriminerende og proportionale vilkår.

Bemærkningerne giver derfor ikke anledning til ændringer.

3.2.5. Gennemsigtighed i adgang og prisstrukturer

Worldline bemærker, at der pt. mangler en konkret og mere sammenhængende forståelse af de tekniske konsekvenser af at åbne indløsning af Dankortet for de andre indløserne i markedet. Hvis adgangsforholdene skaber tekniske eller økonomiske barrierer eller er fastsat på unfair og urimelige

vilkår, vil det selvfølgelig reducere incitamentet for nye aktører til at benytte sig af muligheden for at indløse Dankort.

Worldline opfordrer derfor til, at implementeringen af lovændringen ledsages af specifikke krav til Dankort-selskabet om gennemsigtighed i adgangsforhold og prisstrukturer for indløsere.

Kommentar

Det følger allerede af den nugældende bestemmelse i § 64, stk. 1, at vilkår for adgang ikke må forhindre adgang i større udstrækning end nødvendigt for at beskytte mod specifikke risici såsom afviklingsrisici, operationelle risici og forretningsmæssige risici og for at sikre betalingssystemets finansielle og driftsmæssige stabilitet. Det fremgår endvidere af den nugældende bestemmelse, at betalingssystemer ikke må pålægge udbydere af betalingstjenester eller brugere af betalingstjenester eller andre betalingssystemer restriktive bestemmelser om effektiv deltagelse i andre betalingssystemer, regler, der forskelsbehandler udbydere af betalingstjenester, for så vidt angår deltagernes rettigheder, forpligtelser og beføjelser eller begrænsninger baseret på selskabsretlig status.

Erhvervsministeriet har ikke med nærværende lovforslag lagt op til, at ovennævnte krav til betalingssystemernes vilkår, skal udgå. Betalingssystemers vilkår om adgang vil således også fremadrettet være underlagt de i bestemmelsen nævnte krav, herunder om objektivitet, proportionalitet, og ikke-diskrimination.

Lovforslaget er generelt og sigter ikke efter at fastlægge de nærmere rammer for, hvordan adgangen til det enkelte betalingssystem skal sikres.

Bemærkningerne giver derfor ikke anledning til ændringer.

3.2.6. Forholdet til PSD2 og kommende EU-regulering på betalingsområdet

Mastercard bemærker, at selvom virksomheden vurderer, at den nuværende formulering af § 64 allerede afspejler hovedprincipperne i artikel 35 i PSD2, er den foreslåede præcisering af betalingstjenesteudbyderes adgang til betalingssystemer gavnlig for at undgå eventuelle fortolkningsmæssige uoverensstemmelser. Mastercard er endvidere enige i, at lovforslaget er i overensstemmelse med artikel 31 i forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betalingstjenester på det indre marked (2023/0210/COD).

Dansk Fintech Alliance (DAFINA) er enige i de hensyn, overvejelser, motiver, fortolkninger mv., som anføres i lovudkastets almindelige bemærkninger og i de specielle bemærkninger til bestemmelsen. Det er således DAFINAs opfattelse, at betalingsinstitutter allerede i dag har krav på adgang

til sådanne betalingssystemer på objektive, ikke-diskriminerende og proportionale vilkår, om end denne lovmæssige adgang i dag ikke fungerer i praksis.

Worldline anerkender synspunktet om, at den nuværende formulering af § 64 allerede afspejler hovedprincipperne i overensstemmelse med PSD2. Dog er det Worldlines klare overbevisning, at den foreslåede præcisering i § 64 er helt essentiel for at sikre en effektiv og succesfuld implementering af åben indløsning af Dankort på tværs af alle indlødere i markedet.

Dansk Erhverv bakker op om, at Danmark laver direktivnær implementering af EU-lovgivning, og at EU-lovgivning fortolkes ens i hele det indre marked for at sikre ens rammevilkår for virksomhed på tværs af EU. Dansk Erhverv bemærker, at den danske regering har fokus på administrative byrder, hvor regelimplementering er en væsentlig del, og Dansk Erhverv er enig med regeringen og ønsker hverken overimplementering, fejlimplementering eller tidlig implementering af EU-lovgivning. Endelig angiver Dansk Erhverv, at det er uklart, om det fremsatte forslag reelt blot er en præcisering af tidligere implementeret lovgivning, og der således ikke er en hensigt om at ændre den eksisterende retstilstand, eller om der er tale om implementering af EU-lovgivning, der endnu ikke er vedtaget.

Nets bemærker, at virksomheden har noteret, den foreslåede ændring er udtryk for en tydeliggørelse af den nuværende retstilstand. Nets understreger i forlængelse heraf, at PSD2 og direktivets bestemmelser vedrørende adgang til betalingssystemer og dennes nuværende implementering i betalingsloven efter virksomhedens vurdering undtager Dankort fra kravet om tredjeparts adgang til at indløse Dankort.

Nets anfører endvidere, at virksomheden samtidig noterer, at Erhvervsministeriet i de almindelige bemærkninger vurderer, at tydeliggørelsen vil svare til kommende lovgivning fra EU.

Nets bemærker endelig, at Nets er i dialog med Erhvervsministeriet om de kommercielle og operationelle implikationer af tydeliggørelse og opfordrer derfor til, at lovforslaget træder i kraft, når den kommende forordning er vedtaget.

Den Europæiske Centralbank (ECB) bemærker, at der er en række uoverensstemmelser mellem lovforslaget og forordningsforslaget om betalingstjenester.

ECB anfører, at forordningsforslaget om betalingstjenester ikke finder anvendelse på betalingstjenester, der udbydes inden for Unionen af nationale centralbanker, herunder Danmarks Nationalbank, når de handler i deres egenskab af pengepolitisk myndighed. ECB angiver, at denne bestemmelse

imidlertid ikke gentages i lovforslaget, hvilket medfører, at lovforslaget ser ud til at finde anvendelse på Danmarks Nationalbank, herunder i forbindelse med Danmarks Nationalbanks funktion i forhold til som pengepolitisk myndighed at drive sin komponent i TARGET-systemet, TARGET-Danmark.

ECB anfører videre, at lovforslagets ordlyd afskiller sig fra forordningsforslaget om betalingstjenester, hvilket ifølge ECB giver anledning til en vis usikkerhed om, hvordan det skal fortolkes. ECB angiver, at selv om forordningsforslaget pålægger udbydere af betalingstjenester at have objektive, ikke-diskriminerende, gennemsigtige og forholdsmæssige regler for adgang til et betalingssystem for godkendte eller registrerede udbydere af betalingstjenester, der er juridiske personer, kræves det i henhold til lovforslaget, at betalingssystemerne skal give udbyderne af betalingstjenesterne adgang til deres betalingssystemer på objektive, ikke-diskriminerende og proportionale vilkår.

ECB angiver, at det er uklart, om det i medfør af lovforslagets ordlyd kræves, at Danmarks Nationalbank og andre operatører af betalingssystemer i Danmark ikke blot har objektive, ikke-diskriminerende og proportionale vilkår for adgang til deres systemer, men også giver dem pligt til at give udbydere af betalingssystemer adgang til deres betalingssystemer.

ECB opfordrer til, at lovforslaget gennemgås detaljeret for at sikre, at det er i overensstemmelse med forordningen. ECB angiver videre, at det at lovgive forud for vedtagelsen af EU-lovgivningen indebærer en risiko for, at den danske lovgiver kan blive nødt til at tilpasse den nationale lovgivning yderligere i tilfælde af uoverensstemmelser mellem EU-lovgivning og national lovgivning under hensyn til EU-rettens forrang for national ret.

ECB bemærker yderligere, at det i forordningsforslagets om betalingstjenester fremgår, at EU-reglerne om betalingstjenester bør harmoniseres yderligere ved at indarbejde regler for udøvelse af virksomhed som betalingstjeneste, herunder de involverede parter rettigheder og forpligtelser, i en forordning. ECB opfordrer til, at sådanne regler bør præciseres og detaljeres med henblik på at minimere fortolkningsmulighederne.

Kommentar

Formålet med lovforslaget er at præcisere § 64 i lov om betalinger for at skabe klarhed om retstilstanden. Det skal nu direkte fremgå af ordlyden i bestemmelsen, at betalingssystemerne er forpligtet til at give udbydere af betalingstjenester adgang til deres betalingssystemer på objektive, ikke-diskriminerende og proportionale vilkår. Præciseringen sikrer, at der ikke er tvivl om, at udbydere af betalingstjenester skal have adgang til betalingssystemer. Det understøtter en mere effektiv konkurrence.

Som angivet i bemærkningerne til lovforslaget, er bestemmelsen i § 64, i lov om betalinger, en implementering af artikel 35 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2366 af 25. november 2015 om betalingstjenester i det indre marked, om ændring af direktiv 2002/65/EF, 2009/110/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 og om ophævelse af direktiv 2007/64/EF ("PSD2").

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 49 til PSD2, at "Det er nødvendigt for betalingstjenesteudbydere at have adgang til betalingssystemers tekniske infrastruktur-tjenester.", og denne betragtning er, som nævnt i nærværende lovforslags almindelige bemærkninger, gengivet i forarbejderne til § 64, jf. lovforslag nr. L157, Folketinget 2016-2017, tillæg A, side 187.

Erhvervsministeriets fortolkning af artikel 35 i PSD2 sammenholdt med præambelbetragtning nr. 49 er, at formålet med reguleringen har været og er, at betalingsinstitutter skal give udbydere af betalingstjenester adgang til deres betalingssystemer på objektive, ikke-diskriminerende og proportionale vilkår. Det er således Erhvervsministeriets vurdering, at de foreslåede ændringer til § 64, i lov om betalinger, tydeliggør den nuværende retstilstand i Danmark, og at de foreslåede ændringer kan rummes inden for den nugældende PSD2 uden at være, udtryk for overimplementering.

Når Erhvervsministeriet i bemærkningerne til nærværende lovforslag angiver, at lovforslaget er udformet i overensstemmelse med Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betalingstjenester i det indre marked og om ændring af forordning (EU) nr. 1093/2010 (2023/0210/COD), skyldes det, at Erhvervsministeriet ønsker at fremhæve over for høringsparter mv., at der umiddelbart ikke er udsigt til, at det kommende forslag til forordning vil ændre denne del af retstilstanden. Den her foreslåede præcisering af § 64 ligger således i tråd med det i EU fremsatte forslag.

Det foreliggende lovforslag tilsigter omvendt ikke at foregribe vedtagelsen af forordningsforslaget, men skal som beskrevet ovenfor implementere artikel 35 i PSD2, jf. også bemærkningerne herom i lovforslaget. Det er derfor ikke hensigten eller i øvrigt hensigtsmæssigt – også henset til, at der alene er tale om et ikke-endeligt forslag til forordning, at samtlige dele af forordningsforslaget inkluderes i nærværende lovforslaget. Lovforslaget præciserer udelukkende gældende ret.

Erhvervsministeriet skal endvidere understrege, at det foreliggende lovforslag ikke ændrer på, hvilke virksomheder, der er omfattet af § 64 i lov om betalinger.

Erhvervsministeriet skal endeligt påpege, at det ikke alene er hensigten, at de omfattede virksomheder har en mere formel forpligtelse til at opstille objektive, proportionale og ikke-diskriminerende vilkår, men at de omfattede virksomheder skal give adgang til de pågældende systemer på objektive, ikke-diskriminerende og objektive vilkår. Det medfører samtidig, at hvis en virksomhed, der anmoder om adgang, ikke opfylder de pågældende objektive, proportionale og ikke-diskriminerende vilkår, så kan betalings-systemet i sidste ende afvise at give adgang.

Erhvervsministeriet tager ECBs bemærkningerne om, hvad de danske lovgivere skal være opmærksomme på, hvis forordningen vedtages samt bemærkningerne til forordningsforslaget, til efterretning.

Erhvervsministeriet tager desuden til efterretning, at Nets opfordrer til, at de foreslåede ændringer til § 64, i lov om betalinger, først bør træde i kraft, når den endelige udformning af ovennævnte forordning er vedtaget. De foreslåede ændringer er dog en tydeliggørelse af den allerede eksisterende retstilstand i Danmark. Erhvervsministeriet finder det på den baggrund ikke hensigtsmæssigt at afvente vedtagelse af den nævnte forordning, før end ændringerne til § 64 eventuelt træder i kraft. Erhvervsministeriet vurderer således, at det er vigtigt bl.a. for at understøtte effektiv konkurrence på betalingsområdet i Danmark, at den allerede eksisterende retstilstand tydeliggøres hurtigst muligt.

Bemærkningerne giver derfor ikke anledning til ændringer.

3.2.7. Underretnings- og begrundelsespligt ved afslag

Dansk Fintech Alliance (DAFINA) opfordrer til, at det tilføjes til § 64, at hvis et betalingssystem giver et betalingsinstitut afslag på adgang til betalingssystemet, skal betalingssystemet samtidig underrette Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen herom og begrunde årsagerne til afslaget, svarende til nabobestemmelsen i § 63, i lov om betalinger.

DAFINA opfordrer alternativt til, at det tilføjes i § 64, at betalingssystemet skriftligt skal underrette det ansøgende betalingsinstitut om, hvorvidt anmodningen om adgang til / deltagelse i betalingssystemet imødekommes eller afslås, og at betalingsinstituttet i denne forbindelse skal give en fuldstændig begrundelse for ethvert afslag. DAFINA angiver, at en sådan underretnings- og begrundelsespligt svarer til, hvad der påtænkes indført i den tilsvarende bestemmelse herom i PSR/PSD3, jf. forslaget til PSR artikel 31, stk. 3.

DAFINA bemærker, at når lovudkastets bemærkninger allerede begrundes ændringen af § 64 med og henviser til den kommende regulering heraf i PSR/PSD3, bør dette gælde fuldt ud og i alle relevante henseender.

Kommentar

Lovforslaget har til formål at præcisere § 64, i lov om betalinger, således at der skabes klarhed om retstilstanden. Erhvervsministeriet vurderer, at ændringen kan rummes indenfor fortolkningen af det nuværende PSD2.

Det er korrekt, at en underretningspligt fremgår af betalingslovens § 63, og at en sådan tilføjelse af en tilsvarende pligt til § 64 ville bidrage til en bedre overensstemmelse mellem bestemmelserne.

Der er omvendt ikke med lovforslaget tiltænkt at gå videre end, hvad der følger af en implementering af PSD2 og indføre en underretnings- og begrundelsespligt for betalingssystemer. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan endvidere som uafhængig myndighed efter § 145, stk. 3, i lov om betalinger, af egen drift indhente oplysninger, der skønnes nødvendige for styrelsens tilsyn. Disse oplysninger kan f.eks. omfatte oplysninger om et betalingssystems afslag. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har derfor allerede et værktøj, som styrelsen kan anvende i sit tilsynsarbejde med betalingssystemernes efterlevelse af § 64.

Erhvervsministeriet vil derfor ikke imødekomme DAFINA's forslag.

3.2.8. Nedsættelse af ekspertgruppe

Dansk Industri (DI) opfordrer til, at regeringen nedsætter en uvildig ekspertgruppe for at øge gennemsigtigheden og styrke konkurrencen på det danske betalingsmarked. DI angiver, at formålet med ekspertgruppen dels skal være at analysere/undersøge konkurrencen på det danske betalingsmarked og sammenligne det med betalingsmarkedet i sammenlignelige lande, og dels kigge ind i fremtidens betalingssystemer for derigennem at skabe en højere grad af transparens og gennemsækelighed i en tid, hvor teknologien og den geopolitiske situation udvikler sig meget hurtigt og uforudsigeligt

Kommentar

Det følger allerede af § 145, stk. 11, i lov om betalinger, at erhvervsministeren hvert andet år skal afgive en rapport om forholdene på betalingskortmarkedet til Folketinget. Disse rapporter ("betalingsrapporter") offentliggøres på Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens hjemmeside, hvortil Erhvervsministeriet henviser.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan desuden som uafhængig myndighed sammen med Konkurrencerådet eller efter anmodning fra erhvervsministeren udarbejde analyser om konkurrenceforhold, herunder eksempelvis konkurrenceforhold på betalingsmarkedet, jf. konkurrencelovens § 15, stk. 2. Som eksempel herpå kan nævnes, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, på foranledning af erhvervsministeren, netop har gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt en lang række virksomheder på betalingsmarkedet vedrørende gennemsigtighed i priser og gebyrer knyttet til kortbeta-

lingsløsninger. Resultaterne af denne undersøgelse vil indgå i Erhvervsministeriets arbejde med øvrige initiativer på betalingsmarkedet, og vil blive offentliggjort i forbindelse hermed.

Erhvervsministeriet vurderer på den baggrund ikke, at der er behov at ned-sætte en uvildig ekspertgruppe.

3.2.9. Repræsentation ved aftaleindgåelse

Flatpay angiver, at Nets er eneindløser af Dankort-betalinger, og at selvom Flatpay i princippet gerne ser dette monopol ophævet for at styrke den konkurrencemæssige effektivitet, anerkender Flatpay den hidtidige politiske vurdering af, at Dankort repræsenterer en samfundsmæssig interesse.

Flatpay opfordrer til, såfremt man vælger ikke at ændre på denne politiske vurdering, at dette hensyn forenes med et lovkrav om, at Nets som minimum skal give erhvervsdrivende kunder fri adgang til (på ikke-diskriminerende vis) at lade sig repræsentere af andre - eksempelvis andre indløser eller leverandører af tekniske løsninger - i aftaleindgåelsen med Nets som indløser af Dankort-betalinger.

Kommentar

Erhvervsministeren har med dette lovforslag lagt op til at præcisere § 64 i lov om betalinger for at skabe klarhed om den allerede gældende retstilstand. Betalingssystemerne er således forpligtet til at give udbydere af betalingstjenester adgang til deres betalingssystemer på objektive, ikke-diskriminerende og proportionale vilkår. Ændringen sikrer lige konkurrencevilkår for adgang til blandt andet indløsning af eksempelvis transaktioner med Dankort. Det bemærkes endvidere, at § 64 i lov om betalinger ikke forbyder, at et betalingssystem, som fx et kortvaremærke, indgår en agentaftale med en virksomhed.

Bemærkningerne giver derfor ikke anledning til ændringer.

3.2.10. Øvrige initiativer

En række af høringsparterne har fremsat bemærkninger til de øvrige initiativer på betalingsområdet, som fremgår af lovforslaget.

Kommentar

Erhvervsministeriet tager høringsparternes bemærkninger vedrørende de øvrige initiativer og bemærkningerne om øvrige forhold på betalingsområdet til efterretning. Bemærkningerne tages med i det videre arbejde med de nævnte initiativer, ligesom at Erhvervsministeriet vil inddrage relevante aktører undervejs i arbejdet, herunder i forbindelse med kommende høringer.

Bemærkningerne giver derfor ikke anledning til ændringer.

3.3. Ændringer foretaget som følge af gennemførslen af i kapitalkravsdirektivet og kapitalkravsforordningen CRD VI-direktivet og CRR III-forordningen

3.3.1. Anvendelse af overgangsordning for lån til beboelsesejendomme i outputgulvet

FIDA bemærker, at det efter deres forståelse er den del af et boliglån, som ligger under en belåningsgrad på 55 pct., der får en risikovægt på 10 pct., og at den resterende del af et lån op til en belåningsgrad på 80 pct. får en risikovægt på 45 pct. til og med 2029, hvorefter risikovægten gradvist forhøjes. Det er FIDA's opfattelse, at det ikke fremgår tilstrækkeligt klart i de specielle bemærkninger.

Kommentar

Finans Danmarks forståelse af overgangsordningen for lån til beboelsesejendomme i outputgulvet er korrekt. Det foreslås at præcisere lovforslagets almindelige og specielle bemærkninger i overensstemmelse hermed.

3.3.2. Outputgulvets samspil med fastlæggelse af solvensbehov og fastsættelse af kapitalbuffere

FIDA foreslår, at lovbemærkningen til § 1, nr. 58, præciseres, og at det samtidig bør fremgå hvornår, der skal foretages revurdering af søjle II-tillæg.

FIDA påpeger desuden, at der i lovforslagets bemærkninger står, at det undgås, at "[...]risici forbundet med institutternes interne modeller indregnes dobbelt i institutternes kapitalkrav". FIDA foreslår, at det fremgår, at det er nævnt som et eksempel eller, hvis der findes en reference, der understøtter formuleringen, at den tilføjes.

Endelige fremhæver FIDA, at det med bestemmelseerne i CRD VI, art. 131(6)(c) og art. 133(8)(d)(ii) er fastlagt, at myndighederne, hvis et institut er bundet af outputgulvet, ved den førstkomende revurdering tager det fastsatte niveau for SIFI-bufferen og den systemiske buffer op til revision for at sikre, at niveauet fortsat er passende. Det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger, at de nuværende danske principper for den årlige fastsættelse af SIFI-bufferen og den vurdering af den systemiske buffer, som foretages, er i overensstemmelse med de anførte myndighedsrettede bestemmelser, jf. side 180 i lovudkastet.

FIDA finder ikke, at det er tilstrækkeligt med de anførte bemærkninger. Der bør ske en direkte implementering af art. 131(6)(c) og art. 133(8)(d)(ii) i lovforslaget, så det eksplicit fremgår, at der skal foretages en revurdering af både den systemiske buffer og SIFI-bufferen.

Kommentar

Formålet med bemærkningerne til den del af lovforslaget, som FIDA henviser til her, er at fastlægge de overordnede linjer for revurdering af søjle II-tillæg, hvis et institut bindes af outputgulvet.

Lovforslaget indebærer, at det som udgangspunkt er institutterne selv, der foretager revurderingen af deres søjle II-tillæg, hvilket svarer til den gældende tilgang til fastsættelse af søjle II-tillæg. Revurderingen bør gennemføres hurtigst muligt efter et institut bindes af outputgulvet. Institutterne bør i forbindelse med revurderingen inddrage Finanstilsynet, når instituttet kan forudse, at det vil blive bundet af outputgulvet. Det forslås at præcisere dette i lovforslagets specielle bemærkninger.

Finanstilsynet vil i forbindelse med det løbende tilsyn med instituttet og senest ved den årlige proces med tilbagemelding på instituttets solvensbehov tage stilling til et eventuelt behov for reviderede tillæg i instituttet, som følge af at instituttet bindes af outputgulvet.

FIDA's bemærkning om, at "... risici forbundet med institutternes interne modeller indregnes dobbelt i institutternes kapitalkrav" forstås sådan, at FIDA mener, dette indsnævrer vurderingen af, om outputgulvet dækker samme risici som instituttets søjle II-tillæg til kun at omfatte søjle II-tillæg vedrørende modelrisiko.

Det er intentionen med forslaget, at fastslå, at outputgulvet skal håndtere risici, som er forbundet med institutternes interne modeller, og at disse risici ikke også skal dækkes af en eller flere søjle II-tillæg uanset om de vedrører modelrisiko eller andre risici. Dette forslås præciseret i lovforslagets specielle bemærkninger.

FIDA efterspørger en direkte implementering af bestemmelserne i CRD VI artikel 131, stk. 6, litra c, og artikel 133, stk. 8, litra d, nr. ii. Der er imidlertid tale om myndighedsrettede bestemmelser, som derfor ikke implementeres direkte i lovgivningen. Dette er EU-konformt.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, bliver der ved den årlige fastsættelse af SIFI-bufferen eller den vurdering af den systemiske buffer, som skal gennemføres minimum hvert andet år taget højde for andre kapitalkrav, hvilket også vil omfatte outputgulvet. Myndighederne vil således leve op til bestemmelserne ud fra eksisterende bestemmelser om og praksis for fastsættelse af SIFI-bufferen og den systemiske buffer.

3.3.2. Renterisici udenfor handelsbeholdningen, IRRBB

FIDA finder, at artikel 98, stk. 5, i CRD V, afgrænser tilsynsmyndighedernes adgang til at kunne fastsætte andre modellerings- og parameterantagel-

ser end dem, virksomhederne selv har fastsat, til to situationer, jf. artikel 98, stk. 5, litra a og b, hvorfor der er tale om overimplementering.

Kommentar

Det fremgår af artikel 98, stk. 5, inden litra a og b, at "Tilsynsbeføjelserne udøves i mindst følgende tilfælde...". Finanstilsynet tildeles derfor ikke videre beføjelser end angivet i CRD V. Erhvervsministeriet finder på baggrund af høringssvaret, at der er behov for præcisering i lovforslagets lovtekst og bemærkninger.

3.3.3. Erhvervelse af væsentlige kapitalandele

Lokale Pengeinstitutter (LOPI) og FIDA bemærker, at flere af deres medlemmer har ejerandele i sektorejede virksomheder, der overstiger 15 pct. af det erhvervende instituts justerede kapitalgrundlag. Ejerandelene i disse sektorejede virksomheder omfordes årligt på baggrund af institutternes forretningsomfang med virksomheden. LOPI og FIDA anfører, at de læser bestemmelsen således, at der kun skal ske godkendelse af erhvervelse og orientering om afhændelse, hvis disse overstiger 15 pct. ved den enkelte erhvervelse eller afhændelse. LOPI og FIDA anmoder om bekræftelse heraf - alternativt, at lade det fremgå af lovbemærkningerne, at de årlige omfordelinger af ejerandele i sektorejede virksomheder ikke omfattes af den foreslåede bestemmelse om væsentlige kapitalandele.

Advokatrådet fremhæver uklarhed i vurderingskriterierne i forslaget til § 145 b, stk. 1, nr. 1: "anden relevant regulering" og vurderingskriteriet i § 145 b, stk. 1, nr. 2, hvorefter Finanstilsynet skal vurdere, om en erhvervelse øger risikoen for hvidvask eller finansiering af terrorisme. Det er Advokatrådets opfattelse, at manglende klarhed om reguleringen kan udgøre et retssikkerhedsmæssigt problem.

Kommentar

Formålet med bestemmelsen er, at væsentlige kapitalandele skal godkendes. Det er ikke forventningen, at mindre omfordelinger af sektoraktier vil falde under bestemmelsens anvendelsesområde. Den endelige metode til opgørelse af størrelseskriteriet på 15 pct. skal dog fastlægges ved en delegeret forordning, som skal vedtages af Kommissionen. Der kan ikke nationalt bestemmes andre metoder end den, der bliver vedtaget af Kommissionen. Organisationerne opfordres til at adressere problemstillingen i forbindelse med høringsprocessen for den delegerede retsakt, hvis nødvendigt.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Bestemmelserne fremhævet af Advokatrådet er tekstnær implementering af direktivteksten i artikel 27b, stk. 1, litra a og b, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1619 af 31. maj 2024 (CRD VI). Det vil ikke

være i overensstemmelse med direktivet at indskrænke Finanstilsynets vurderingsgrundlag i den danske lovimplementering. I lovbemærkningerne til bestemmelsen er det præciseret, at det i udgangspunktet kun er væsentlige overtrædelser af "anden relevant regulering", der vil blive taget i betragtning.

Det fremgår videre af bemærkningerne, at den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA) skal udarbejde reguleringsmæssige tekniske standarder om en fælles metode til at vurdere kriterierne i nr. 1 og nr. 2. Disse reguleringsmæssige tekniske standarder vedtages af Kommissionen som delegerede forordninger. Der vil gennem disse retsakter ske yderligere præcisering af vurderingens indhold.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

3.3.4. ESG-omstillingsplaner, risici og stresstest

3.3.4.1. Henvisning til klimafaktorer

FIDA påpeger, at det fremgår af CRD art 87a, stk. 3, at test af modstanddygtigheden mod effekten af ESG-faktorer i første omgang skal handle om klima. FIDA påpeger, at det i lovforslaget alene fremgår i bemærkningerne, at udarbejdelsen af scenarierne skal være med miljøfaktorer som førsteprioritet. FIDA mener, at henvisningen til klimafaktorer skal tilføjes.

Kommentar

Da reguleringen af stresstest, for så vidt angår ESG-faktorer, er et nyt område som sektoren skal omstille sig til, er det klart, at der må være en prioritering.

Det vil dog ikke være hensigtsmæssigt at dykke ned i denne prioritering i lovteksten, da dette kun vedrører den første periode med den praktiske implementering af loven i sektoren. Loven vil ligeledes skulle gælde senere, hvor flere scenarier skal udarbejdes og ikke kun de, som skal prioriteres først. Derfor er dette tilføjet i bemærkningerne til lovforslaget, hvor det fremgår, hvordan der skal prioriteres ved lovens ikrafttrædelse.

Det vurderes dog hensigtsmæssigt at ændre den nuværende henvisning til miljøfaktorer, til en henvisning om klimafaktorer. Dette vil også bringe implementeringen tættere på ordlyden af direktivet.

3.3.4.2. Europæiske og internationale standarder

FIDA påpeger, at der i lovbemærkningerne bør tilføjes en henvisning om, at stresstest skal følge europæiske og internationale standarder eller en proportional tilgang tilpasset danske forhold for mindre institutter.

Kommentar

Det er hensigten med lovforslaget, at det skal fortolkes i overensstemmelse med europæiske og internationale standarder, samt at loven skal anvendes proportionalt.

Nye europæiske retningslinjer på ESG-stresstest er i øjeblikket under udarbejdelse og vil forventeligt først blive offentliggjort mindre end 6 måneder før, kravene træder i kraft for kreditinstitutter. Det taler for, at Finanstilsynet i begyndelsen vil have et mere vejledende tilsyn med kravene og gradvis forvente mere af institutterne, når området er mere modent.

Derfor vurderes det hensigtsmæssigt at tilføje referencer til europæiske og internationale standarder, samt en yderligere henvisning til proportionalitet i bemærkningerne til den foreslåede § 72, stk. 3.

3.3.4.3. Scenarier ved påbud om at reducere ESG-risici

FIDA påpeger, at det vil være gavnligt, hvis det blev præciseret, hvilke scenarier Finanstilsynet vil anvende ved påbud om at reducere ESG-risici, herunder ved fastsættelse af regler, jf. hjemlen til Finanstilsynet i stk. 4.

Kommentar

Det fremgår eksplicit i bemærkningerne til lovforslaget, at Finanstilsynet kan anmode om en styrkelse af målene, foranstaltningerne og tiltagene i deres ESG-omstillingsplaner i overensstemmelse med § 72, stk. 1, i tilfælde af, at planen kan udgøre en væsentlig risiko for instituttets solvens på kort, mellemlang og lang sigt. Udformningen af institutternes ESG-omstillingsplaner er stadig under udarbejdelse og skal første gang udarbejdes i 2026. Det er derfor for tidligt for Finanstilsynet at definere, hvilke konkrete scenarier Finanstilsynet kan gøre brug af.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

3.3.5. Forudgående godkendelse af bestyrelsesmedlemmer

FIDA og LOPI gør opmærksom på, at lovens krav giver udfordringer for bestyrelsesmedlemmer, der først stiller op og vælges på selve generalforsamlingen. Virksomhederne kan i disse tilfælde ikke foretage en forudgående egnetheds- og hæderlighedsvurdering, inden kandidaten indtræder i bestyrelsen. FIDA anfører endvidere, at det ikke stemmer overens med dansk praksis for virksomhedsstyring i et kapitalsekskab.

FIDA foreslår, at direktivets artikel 91(14), anvendes, da bestemmelsen giver mulighed for at undtage fra kravet om forudgående egnetheds- og hæderlighedsvurdering, når udnævnelsen sker uden indflydelse fra ledelsesorganet (bestyrelse og direktion), men i stedet beslutes af generalforsamlingen eller repræsentantskabet. Der skal i stedet stilles passende garantier for bestyrelsesmedlemmernes egnethed og hæderlighed, og virksomheden

og Finanstilsynet skal hurtigst muligt efter valget foretage egnetheds- og hæderlighedsvurderingen.

FIDA bemærker, at ovenstående forslag desuden vil være i overensstemmelse med princippet om at udnytte fleksibilitet i EU-regulering.

FIDA efterspørger desuden mere vejledning og fortolkningsbidrag, herunder til hvad der skal forstås ved ajourføring, når virksomhederne løbende skal vurdere om ledelsesmedlemmet er egnet og hæderlig, særligt om hvornår en kandidat har et godt omdømme, og hvordan virksomheden skal agere, når der f.eks. sker ændringer i et direktionsmedlems ansvarsområde. FIDA foreslår, at det kun er ved væsentlige ændringer, at der skal ske ajourføring og underretning til Finanstilsynet.

Kommentar

Kravet om virksomhedens forudgående godkendelse af bestyrelsesmedlemmer inden indtræden har til formål at sikre, at alle bestyrelsesmedlemmer er egnede og hæderlige, når de tiltræder – og dermed påbegynder udførelsen af - hvervet.

Erhvervsministeriet vurderer, at undtagelsesmuligheden i direktivets artikel 91, stk. 14, kan udnyttes i de tilfælde, hvor bestyrelsen er uden indflydelse på, hvem der vælges til bestyrelsen, f.eks. ved kandidater, som først opstilles og vælges på generalforsamling, såfremt der iværksættes passende foranstaltninger til efterfølgende vurdering. I sådanne situationer vil hensigten med kravet om, at alle bestyrelsesmedlemmer skal være vurderet tilstrækkeligt egnet og hæderlige på forhånd, ikke kunne opfyldes. Omvendt vil en fastholdelse af kravet være en begrænsning på generalforsamlingens mulighed for at opstille og vælge kandidater. Lovforslaget tilpasses derfor, så det fremgår, at der ikke er noget som vil være til hinder for at udnytte selskabsrettens mulighed for at have vedtægter, der tillader kandidater at stille op til bestyrelsen på generalforsamlingen.

For så vidt angår omfanget af ajourføring, er Erhvervsministeriet enige i, at det ikke er alle ændringer, der medfører behov for ajourføring. Det fremgår det af de specielle bemærkninger, at det er op til virksomheden at fastsætte en passende frekvens, som opfylder formålet. Det vil sige, at hvis der hyppigt er ændringer i f.eks. ansvarsområder, som er væsentlige, er der behov for hyppig ajourføring og omvendt. Det fremgår desuden af de specielle bemærkninger, at som udgangspunkt kan en årlig vurdering være tilstrækkelig.

3.3.6 Opfyldelse af kravet om egnethed og hæderlighed

Med lovforslaget foreslås det for SIFI'er, at der indføres krav om, at Finanstilsynet modtager en ansøgning om egnethed og hæderlighed senest 30 arbejdsdage før indtræden som bestyrelsesformand eller indtræden i direk-

tionen. FIDA ønsker præciseret, at vurderingen af bestyrelsesformandens personlige kompetencer ikke skal medføre en fornyet egnetheds- og hæderlighedsvurdering, men at der blot er en oplysningspligt overfor Finanstilsynet herom.

Kommentar

Erhvervsministeriet er enig i, at der ikke er behov for en fornyet egnetheds- og hæderlighedsvurdering ved valg af en bestyrelsesformand, som allerede er egnetheds- og hæderlighedsgodkendt af Finanstilsynet. I disse tilfælde er der alene behov for at indsende en redegørelse til Finanstilsynet, der indeholder bestyrelsens vurdering af vedkommendes personlige kompetencer jf. Folketingstidende 2022-23 (2. samling), tillæg A, L 40 som fremsat, side 53, pkt. 3.5.8.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

3.3.7. Indhold i egnetheds- og hæderlighedsansøgningen

FIDA anfører, at der er behov for klarhed om, hvad en egnetheds- og hæderlighedsansøgning skal indeholde, og at de forventer, at bestemmelsen ikke medfører en ændring i retstilstanden.

FIDA ønsker desuden, at det præciseres i bemærkningerne, at formkravet til egnetheds- og hæderlighedsansøgningen, der bl.a. skal indsendes via virk.dk for SIFI'er og G-SIFI indenfor 30 arbejdsdage ikke gælder for ikke-SIFI'er, men at det i stedet er tilstrækkeligt, at kandidater til gruppe 2, 3 og 4-institutter godkendes af institutterne forud for indtræden i stillingen.

Kommentar

Lovforslaget indfører krav om, at alle SIFI'er og G-SIFI fremover skal ansøge om Finanstilsynets egnetheds- og hæderlighedsgodkendelse via et ansøgningsskema på virk.dk. Bestemmelsen medfører dog ingen praktiske ændringer for de virksomheder, der allerede benytter det eksisterende ansøgningsskema via virk.dk. For virksomheder, der indsender ansøgning på anden vis end via virk.dk, vil lovforslaget medføre en forandring, da SIFI'er og G-SIFI'er fremover vil skulle anvende ansøgningsskemaet på virk.dk.

Kravet om indsendelse af ansøgninger inden 30 arbejdsdage før tiltræden gælder alene i SIFI'er og G-SIFI'er. Det betyder dog ikke, at kravet om Finanstilsynets egnetheds- og hæderlighedsgodkendelse ikke længere er gældende for gruppe 2, 3 og 4-institutter. Det skal bare ikke ske forud for indtræden. Der er derfor ikke tale om ændringer i gældende retstilstand for disse virksomhedstyper. Der vil blot ikke være krav om indsendelse inden 30 arbejdsdage før tiltrædelsen.

3.4. Regler om egnethed og hæderlighed der ikke udspringer af CRD VI

3.4.1 Betingede godkendelser

Den danske Fondsmæglerforening og DE bakker op om, at Finanstilsynet får mulighed for at give betingede egnethedsgodkendelser på tværs af den finansielle regulering, herunder for fondsmæglerselskaber, for at forøge kandidatfeltet og understøtte en bedre rekruttering.

F&P anfører, at en betinget godkendelse medfører en ”skærpet opmærksomhedspligt”, og at det rejser spørgsmålet, om personen tillige har forøget risiko for strafansvar, og om de øvrige ledelsespersoner (eller nøglepersoner) afledt også får en skærpet opmærksomhedspligt i lyset af kollegaens utilstrækkelige egnethed i en periode. F&P ønsker, at det præciseres i lov-bemærkningerne, at manglende iagttagelse af den skærpede opmærksomhedspligt kun kan få konsekvenser for den person, som har fået en betinget godkendelse.

Kommentar

Forslaget om betingede godkendelser skærper ikke strafansvaret for ledelsen. Ansvar for en direktør eller nøgleperson med en betinget godkendelse er som udgangspunkt det samme som for en person med en ubetinget godkendelse i de tilfælde, hvor den betingede godkendelse medfører, at personen kan tiltræde stillingen umiddelbart, og betingelserne efterfølgende skal opfyldes.

Det følger af lovforslagets bemærkninger, at en person, der opererer med en betinget egnethedsgodkendelse, imidlertid har en skærpet opmærksomhedspligt på det område, betingelsen vedrører. Efter omstændighederne kan det derfor være ansvarspådragende for en person med en betinget godkendelse ikke at udvise en særlig agtpågivenhed. Den skærpede opmærksomhedspligt knytter sig til de områder, betingelsen i godkendelsen vedrører, og kan efter omstændighederne fordre, at direktøren eller nøglepersonen indhenter intern eller ekstern rådgivning til brug for sit beslutningsgrundlag i sager på disse områder. En betinget godkendt direktør eller nøgleperson kan dermed ikke påberåbe sig sin manglende erfaring – dokumenteret i form af en betinget godkendelse i forbindelse med vurderingen af vedkommendes erstatningsansvar.

Da en betinget godkendelse med en deraf følgende skærpet opmærksomhedspligt knytter sig til den person, som afgørelsen vedrører, kan manglende iagttagelse af den skærpede opmærksomhedspligt ikke få en afledt effekt på virksomhedens øvrige ledelsesmedlemmer.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

3.4.2. Lempelse af egnetheds- og hæderlighedsreglerne på betalingsområdet

DAFINA har anført, at det savner mening, at eksempelvis mellemstore og mindre pengeinstitutter af proportionalitetshensyn nu er underlagt lempeligere fit and proper-krav, hvis dette ikke af tilsvarende proportionalitetshensyn gennemføres på betalingsområdet, der er kendetegnet ved langt mindre virksomheder og virksomheder med mere simple forretningsmodeller end pengeinstitutter.

DAFINA bemærker, at små betalingsudbydere ikke skal stilles fit and proper-reguleringsmæssigt (hverken i lov eller tilsynspraksis) ringere eller vanskeligere end små banker. Samtlige – og således ikke kun udvalgte – ændringer, lempelser og præciseringer i fit and proper-reguleringen fra governanceloven og den forudgående politiske aftale bør derfor også slå igennem på betalingsområdet, dvs. bør også gælde tilsvarende for betalingsinstitutterne, e-pengeinstitutterne og øvrige betalingsudbydere.

Kommentar

I aftalen om ”Skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer i finansielle virksomheder og bredere rekrutteringsgrundlag til ledelserne i den finansielle sektor” af 16. juni 2022 mellem Socialdemokratiet, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance var aftalepartierne enige om at lempe reglerne vedrørende nøglepersoner for de mindste institutter (gruppe 3 og 4).

Det fremgår eksplicit af den politiske aftale, for hvilke virksomhedstyper, aftalepartierne fandt grundlag for at lempe reglerne om egnethed og hæderlighed. Den politiske aftale lagde ikke op til at lempe reglerne om egnethed og hæderlighed for betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter, hvorfor der ikke lægges op til at udbrede lempelserne for disse virksomhedstyper. Det bemærkes desuden, at der ikke er samme krav om Finanstilsynets egnetheds- og hæderlighedsgodkendelse af nøglepersoner i betalingsinstitutter, som der er på andre områder.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

3.4.3 Lempelser af egnetheds- og hæderlighedsreglerne for bestyrelsesmedlemmer

Den danske Fondsmæglerforening, DE og DAFINA opfordrer til, at der ses på, om der kan foretages lempelser af kravet om egnetheds- og hæderlighedsgodkendelse af bestyrelsesmedlemmer, som det tidligere skete for mindre pengeinstitutter og for små forsikringsselskaber. Det er vigtigt, at reguleringen er nødvendig og proportional – også for fondsmæglerselskaber, der typisk er mindre selskaber, og på betalingsområdet for eksempelvis mindre betalingsinstitutter, e-pengeinstitutter og andre mindre betalingstje-

nesteudbydere, som typisk har nogle mindre komplekse forretningsmodeller end pengeinstitutter.

Kommentar

Det vil blive undersøgt, om EU-direktiverne, som ligger bag de forskellige egnetheds- og hæderlighedsregler, giver mulighed for at fjerne kravet om, at Finanstilsynet skal egnethedsvurdere bestyrelsesmedlemmer i disse virksomhedstyper. Det skal i samme forbindelse bemærkes, at der ikke findes eksempler på, at Finanstilsynet har afslået at egnethedsgodkende bestyrelsesmedlemmer for disse virksomhedstyper. En ændring vurderes derfor primært at indebære en lempelse af administrativ karakter.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

3.4.4. Redegørelse om Finanstilsynets praksis

Den danske Fondsmæglerforening og F&P finder det positivt, at Finanstilsynet vil øge transparensen i sin praksis ved egnethedsvurderingerne ved at offentliggøre en redegørelse om praksis.

Den danske Fondsmæglerforening finder, at redegørelsen så vidt muligt bør indeholde både positive egnethedsvurderinger og generelt om praksis for afslagsgrunde for at øge virksomhedens muligheder for successionsplanlægning. F&P mener ikke, at redegørelserne skal have fokus på positive egnethedsafgørelser, men at der er behov for transparens med hensyn til de kriterier, der ligger til grund for Finanstilsynets negative afgørelser, hvis redegørelserne skal give værdi for selskaberne. Endelig mener F&P, at det bør overvejes, om redegørelsen også skal omfatte negative hæderlighedsafgørelser, der ikke baseres på en anden instans' afgørelser, f.eks. en domstols, idet sådanne afgørelser er baseret på Finanstilsynets skøn.

Kommentar

Formålet med redegørelsen er at øge rekrutteringsgrundlaget og give virksomhederne en bedre mulighed for at vurdere, om en kandidat er egnet. Derfor er der fokus på Finanstilsynets positive afgørelser. Hensynet til at beskytte anonymiteten for de personer, som en egnetheds- og hæderlighedsafgørelse retter sig imod, særligt de ansøgere, der får et afslag på grund af manglende egnethed eller hæderlighed, vurderes at vægte højere end værdien for virksomhederne i at få kendskab til, hvornår man ikke er egnet eller hæderlig.

For så vidt angår Finanstilsynets hæderlighedsvurderinger, henvises der til Finanstilsynets praksispapir fra april 2022 "Finanstilsynets praksis og betragtninger omkring hæderlighedsvurderinger" for at øge transparensen om og forståelsen for Finanstilsynets fortolkning af reglerne og de bagvedliggende hensyn. Dette dokument, der beskriver de overordnede principper

og hensyn, og således ikke kompromitterer konkrete personers anonymitet, forventes opdateret, når Finanstilsynets praksis tilsiger dette.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

3.4.5. Finanstilsynets sagsbehandlingstid i sager om egnethed og hæderlighed

F&P anfører, at der bør være en frist for, hvor lang tid Finanstilsynets ”back-stop”-proces må tage.

Kommentar

Egnetheds- og hæderlighedsvurderinger af ledelsesmedlemmer i den finansielle sektor kan være svære og komplekse vurderinger. Processen i Finanstilsynets behandling af sager om egnethed og hæderlighed skal respektere to hensyn, der til dels kan være modstridende. Ansøgninger skal behandles hurtigt, men også tilstrækkeligt grundigt og korrekt. Navnlig ved afslag eller ved påbud om, at en ansat eller et bestyrelsesmedlem skal fratræde, er der tale om indgribende afgørelser. Disse sager vil ofte kræve en grundig og omfattende sagsbehandling, der er tidskrævende. Sager om egnethed og hæderlighed er altid forskellige, og det vurderes derfor ikke at være hensigtsmæssigt at sætte en lovbestemt frist for sagsbehandlingstiden.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

3.4.6. Helhedsorienteret tilgang og formodningstilgang

DAFINA opfordrer til, at formodningstilgangen og kriterierne herfor m.v. – i overensstemmelse med både den politiske aftale på området og ministeriets/tilsynets høringsnotat til governanceloven – også indføres regulatorisk på betalingsområdet, så betalingsinstitutter, e-pengeinstitutter og øvrige betalingsudbydere ikke i lovgivningen eller i tilsynspraksis underlægges en strengere fit and proper-regulering. Tilsvarende gælder for fornøden proportionalitet ved fit and proper-vurderingen af nøglepersoner.

Kommentar

Lov om betalinger bemyndiger erhvervsministeren til at fastsætte regler om kompetence- og erfaringskrav for den ansvarlige for hvidvaskforebyggelse, jf. hvidvasklovens § 7, stk. 2, og medlemmer af den faktiske ledelse, der er ansvarlige for compliance eller hvidvaskforebyggelse, i e-pengeinstitutter og betalingsinstitutter. Det vil blive undersøgt nærmere om bemyndigelsen kan benyttes til at udstede en bekendtgørelse indeholdende regler om sagsbehandlingsprocesser samt kompetence- og erfaringskrav. Bekendtgørelsen forventes umiddelbart at kunne fastsætte regler, der vil skulle tage hensyn til proportionalitet ved vurderingen af en persons egnethed til en stilling som direktør i et betalings- eller e-pengeinstitut. Bemyndigelsen giver forventeligt også mulighed for at indføre en formodningstilgang.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

3.4.7. Nøglepersoner i lov om betalinger

DAFINA bemærker, at det i lovforslagets § 10, nr. 1, om § 30 i lov om betalinger, anføres, at muligheden bl.a. gælder til ”stillingen som hvidvaskansvarlig eller complianceansvarlig”. DAFINA bemærker, at der ikke gælder et lovmæssigt krav om godkendelse af en complianceansvarlig på betalingsområdet. DAFINA går ud fra, at der er tale om en fejl, og at der ikke indføres et egentligt lovkrav om en complianceansvarlig.

DAFINA opfordrer til at omformulere, så begreberne/stillingsbetegnelserne ”den ansvarlige for hvidvaskforebyggelse” og ”medlemmer af den faktiske ledelse, der er ansvarlige for compliance eller hvidvaskforebyggelse” anvendes i stedet, så der er overensstemmelse med de nøglefunktioner, hvor der er krav om fit and proper-godkendelse.

Kommentar

Erhvervsministeriet er enig i, at det ikke har været hensigten at omfatte andre roller end de nuværende. På den baggrund foreslås det, at afsnittet om betingede afgørelser i lovforslagets § 10, nr. 1, ændres, så ”eller stillingen som hvidvaskansvarlig eller complianceansvarlig, jf. stk. 6” udgår, så der ikke omfattes andre roller end dem, det har været hensigten at omfatte. Lovforslagets § 10, nr. 2, medfører bl.a., at muligheden for at give betingede afgørelser finder tilsvarende anvendelse for den ansvarlige for hvidvaskforebyggelse, jf. hvidvasklovens § 7, stk. 2, og medlemmer af den faktiske ledelse, der er ansvarlige for compliance eller hvidvaskforebyggelse, i e-pengeinstitutter og betalingsinstitutter.

3.5. Straffelæggelse af disclosureforordningen

3.5.1. Begrænsning af straffelæggelse til grove og forsætlige overtrædelser

Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP) anfører, at ordlyden af lovforslaget vil betyde, at enhver overtrædelse af reglerne i disclosureforordningen vil være strafbar, og at der derfor ikke i hvert enkelt tilfælde skal foretages en vurdering af, om det er rimeligt, hensigtsmæssigt og/eller proportionalt at pålægge straf.

ATP nævner desuden, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis problemer vedrørende manglende metoder og utilstrækkeligt data til opgørelse af bæredygtighedsrisici anerkendes i bemærkningerne.

Kommentar

Formuleringen ”straffes med bøde” svarer til tilsvarende straffebestemmelser i den finansielle regulering og er i overensstemmelse med Justitsministeriets lov kvalitetsvejledning. Formålet med bestemmelsen er at straf-

belægge overtrædelser af dele af disclosureforordningen, hvilket bl.a. vil give tilsynsmyndigheden mulighed for at politianmelde, når det er relevant. Finanstilsynet vil fortsat have mulighed for at give påbud eller påtaler for overtrædelser af forordningen.

Vurderingen af hvilken reaktion en overtrædelse medfører vil altid være en konkret vurdering ud fra de omstændigheder, der er tilstede. I sit valg af reaktion vil Finanstilsynet foretage en vurdering ud fra alle forhold i en sag, herunder også forhold der kan have vanskeliggjort virksomhedens opfyldelse kravene i lovgivningen.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

3.5.2. Angivelse af bødestørrelser og strafbelæggelse for fysiske personer

ATP efterlyser en angivelse i forslaget om en eventuel bødes størrelse. ATP finder det generelt unødvendigt at pålægge personer bøder i sager om manglende overholdelse af en forpligtelse til at give bæredygtighedsrelaterede oplysninger.

Kommentar

Det fremgår af bemærkningerne til den foreslåede § 32 a, stk. 2, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at fastsættelsen af bødestraffen vil bero på domstolenes konkrete vurdering af samtlige omstændigheder i sagen. Bødeniveauet vil tage hensyn til, hvorvidt der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Der kan i en række tilfælde være anledning til – ud over tiltalen mod den juridiske person – tillige at rejse tiltale mod en eller flere fysiske personer. Tiltale mod en fysisk person skal i almindelighed ikke rejses, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, f.eks. hvor en fysisk person har handlet forsætligt eller udvist grov uagtsomhed.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

3.5.3. Præciseringer for strafbelæggelse af artikel 4 i disclosureforordningen

ATP bemærker, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at disclosureforordningens artikel 4, stk. 1-4, indeholder krav om, at finansielle markedsdeltagere på deres hjemmesider offentliggør oplysninger om integration af de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer i deres investeringsbeslutninger. ATP foreslår, at det tilføjes: ”, hvis de finansielle markedsdeltagere tager hensyn hertil.”

Tilsvarende foreslår ATP, at der i bemærkningerne laves følgende mindre sproglige præcisering vedrørende artikel 4, stk. 3, der lyder: ”Ansvarssub-

jektet for overtrædelse af bestemmelsen i artikel 4, stk. 3, er ATP, hvis denne overskrider kriteriet om det gennemsnitlige antal på 500 ansatte." ATP anfører videre, at det i øvrigt bør præciseres, at det relevante antal ansatte i denne sammenhæng er antallet af ansatte i ATP's afdeling "Pensions & Investments" svarende til pensionskasse-delen af ATP (den finansielt regulerede del af ATP).

Kommentar

Artikel 4, stk. 1, i disclosureforordningen indeholder både krav til de oplysninger, som finansielle markedsdeltagere skal angive på deres hjemmesider, i det tilfælde de tager hensyn til investeringsbeslutningers vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer, og når de ikke tager hensyn hertil.

ATP varetager opgaver ud over dens pensions- og investeringsvirksomhed. Bestemmelsen i disclosureforordningens artikel 4, stk. 3, finder anvendelse på finansielle markedsdeltagere, som på deres statustidspunkt overskrider kriteriet om det gennemsnitlige antal på 500 ansatte i løbet af regnskabsåret. For at undgå uklarhed om opgørelsen af antal ansatte tilpasses bemærkningerne, så det fremgår, at ansvarssubjektet for overtrædelse af bestemmelsen i artikel 4, stk. 3, er ATP, hvis denne overskrider kriteriet om det gennemsnitlige antal på 500 ansatte opgjort som ansatte involveret i aktiviteter, der vedrører ATP's pensions- og investeringsvirksomhed, som disclosureforordningen finder anvendelse på.

3.5.4. Præciseringer for strafbelæggelse af artikel 6, 8 og 9

ATP bemærker, at artikel 6, 8 og 9 i disclosureforordningen handler om prækontraktuelle oplysningsforpligtelser. ATP anfører, at ATP er en obligatorisk ordning, som ikke indgår aftaler med medlemmer. ATP foreslår derfor, at det i bemærkningerne præciseres, at ATP offentliggør de relevante oplysninger på sin hjemmeside.

ATP foreslår desuden, at der i overensstemmelse med disclosureforordningens ordlyd laves følgende mindre sproglige præcisering i bemærkningerne vedrørende artikel 8, stk. 2: "Den strafbare handling består eksempelvis i, at ATP, i de oplysninger, der i givet fald skal gives efter artikel 6, stk. 1, 1. afsnit, ikke angiver hvor den metode, der i givet fald er anvendt til beregning af det i stk. 1, litra b, omhandlede indeks, kan findes."

Kommentar

Det er fremhævet i bemærkningerne til lovforslaget, at de elementer der afgør, hvilke konkrete regler i forordningen, der finder anvendelse for ATP, blandt andet er: ATP's status, konkrete forretningsmodel og aktuelle produkter mv., jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 12 som fremsat, side 39. Der vurderes derfor ikke at være behov for yderligere præciseringer af, hvordan ATP i praksis giver oplysninger til sine medlemmer.

Det fremgår af artikel 8, stk. 2, i disclosureforordningen, at en finansiel markedsdeltager, der anvender et indeks som referencebenchmark til at opfylde et produkts bæredygtige karakteristika, skal medtage oplysninger om, hvor den metode, der er anvendt til beregning af det omhandlede indeks kan findes. Eksemplet på den strafbare handling, som ATP henviser til skal læses i sammenhæng med det tilfælde, hvor ATP, som ansvarssubjekt, har angivet et indeks som referencebenchmark, hvilket også fremgår af bemærkningerne.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

3.5.5. Henvisninger til den delegerede forordning

ATP bemærker, at det kun foreslås at strafbelægge overtrædelser af bestemmelser i disclosureforordningen, men at der i bemærkningerne til visse af bestemmelserne bliver henvist til bestemmelser i den delegerede forordning til disclosureforordningen, hvor manglende overholdelse af disse bestemmelser i den delegerede forordning vil være strafbare.

ATP opfordrer til, at det fremgår af lovforslaget, hvilke bestemmelser i den delegerede forordning, der er strafbelagte, så der er en klar hjemmel til at pålægge straf for overtrædelser heraf – og ikke som nu, hvor det alene fremgår af bemærkningerne til lovforslaget.

Kommentar

Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/1288 af 6. april 2022 (den delegerede forordning) har bl.a. til formål at præcisere indholdet af dele af disclosureforordningen. Derfor vil den delegerede forordning, hvis relevant, indgå i vurderingen af, om der er sket en overtrædelse af disclosureforordningen og i den forbindelse også i beskrivelsen af, hvad en strafbar handling efter disclosureforordningen eksempelvis består i. Det er ikke hensigten med lovforslaget selvstændigt at strafbelægge overtrædelser af den delegerede forordning.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer

3.6. Ændringerne i hvidvaskloven

3.6.1. Udvidede muligheder for undladelse af registrering i hvidvaskregisteret

Advokatrådet anfører, at de i lovforslaget foreslåede ændringer af registreringsreglerne vil betyde, at der er flere, der vil blive nægtet registrering, da den skønsmæssige vurdering, af i hvilke tilfælde Finanstilsynet kan nægte registrering, udvides, og at denne skønsmæssige vurdering potentielt kan udgøre en retssikkerhedsmæssig udfordring for virksomheder og personer, da det bliver svært for virksomhederne at forudse Finanstilsynets registreringer.

Kommentar

Lovforslaget har til formål at sikre, at reglerne i hvidvaskloven bliver ensrettet med den øvrige finansielle lovgivning. Her har Finanstilsynet allerede i dag adgang til at inddrage sager om overtrædelse af straffeloven, den finansielle lovgivning eller anden relevant lovgivning, som afsluttes med bl.a. udenretlige og indenretlige bøder, i hæderlighedsvurderingen af personer, der ønsker at indtræde i en virksomhed under tilsyn af Finanstilsynet.

Lovforslaget skal forebygge, at Finanstilsynet efter hvidvaskloven registrerer personer eller virksomheder, hvis virksomheden, et bestyrelses- eller ledelsesmedlem eller en reel ejer er pålagt strafansvar, og overtrædelsen indebærer risiko for, at virksomheden misbruger registreringen, personen ikke kan varetage stillingen på betryggende måde eller ejeren vil misbruge sin indflydelse. Med den foreslåede ændring kan Finanstilsynet i vurderingen inddrage sager om overtrædelse af relevant lovgivning, som afsluttes med udenretlige og indenretlige bøder og ikke kun ved dom. Det vil medvirke til at skabe et mere effektivt værn mod hvidvask og terrorfinansiering.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

3.6.2. Opbevaringspligten i hvidvaskloven

Forsikring og Pension (F&P) finder, at lovforslaget vedrørende opbevaringspligten i hvidvaskloven er unødvendigt og kan stride mod den risikobaserede tilgang i reglerne.

Finans Danmark (FIDA) foreslår, at det i relation til den foreslåede præcisering af opbevaringspligten, præciseres i bemærkningerne, at det afgørende ikke er formatet for oplysningerne, men at der er informationer om kundens transaktioner på en given konto.

Dansk Ejendomsmæglerforening (DE) bemærker, at en stor del af den skriftlige korrespondance, aftaler m.v. allerede af bogførings- eller forsikringsmæssige hensyn opbevares af DEs medlemsvirksomheder. DE bemærker på den baggrund, at det af lovforslagets bemærkninger bør fremgå, at virksomheder omfattet af hvidvaskloven ikke skal indhente eller producere yderligere dokumenter i forhold til, hvad de gør i dag, men dog skal opbevare disse, i det omfang de er udarbejdet af andre årsager.

Kommentar

Virksomheder skal allerede i dag i medfør af hvidvaskloven opbevare dokumentation for transaktioner og registreringer heraf, når de bliver gennemført som led i en forretningsforbindelse eller en enkeltstående transaktion. Det er ikke alle dokumenter og registreringer, som virksomheden skal opbevare, men alene oplysninger, der har betydning for en konkret transak-

tion. Hvis f.eks. et lånetilbud ikke udvikler sig til, at kunden optager et lån, er der ikke krav om, at tilbuddet bliver opbevaret. Forslaget præciserer alene, at kontooversigter og forretningskorrespondance skal opbevares.

Formålet med bestemmelsen er, at oplysningerne bliver opbevaret og ikke at fastlægge formatet. Det foreslås derfor, at der i lovforslagets bemærkninger foretages en præcisering med henblik på at undgå usikkerhed om forståelsen af kravet.

3.6.3. Hæderlighedskrav for kunsthandlere

3.6.3.1. Administrativ byrde for kunstbranchen

DE mener ikke, at det er nødvendigt eller proportionalt at pålægge kunsthandlere mfl., hæderlighedskrav, da disse ofte er mindre virksomheder med få ansatte. Dansk Erhverv vurderer, at sådanne krav ikke væsentligt bidrager til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering, men derimod øger den administrative byrde for branchen.

Kommentar

Det bemærkes, at hæderlighedskrav for kunsthandlere foreslås indført for at sikre en ensartet regulering på tværs af brancher og forpligtede enheder, der er omfattet af hvidvaskloven. Da hvidvaskloven som følge af 5. hvidvaskdirektiv i 2020 blev udvidet til også at omfatte kunsthandlere mv., blev det ved en forglemmelse ikke sikret, at lovens krav om hæderlighed også skulle omfatte kunsthandlere. Kravet gælder allerede for øvrige forpligtede enheder under hvidvaskloven.

Formålet med hæderlighedskravet er at forhindre, at ledelsesmedlemmer og reelle ejere med strafbare forhold, der kan begrunde en nærliggende fare for misbrug af deres stilling, kan drive virksomhed i en sektor med risiko for hvidvask eller terrorfinansiering.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

3.6.4. Registreringspligt i Hvidvasksekretariatets underretningssystem

Den Danske Fondsmæglerforening finder, at forslaget om pligt til oprettelse i GoAML er en overimplementering, som foreningen finder unødvendig og uproportional. Foreningen opfordrer til at gennemføre en undersøgelse af, hvordan andre EU-lande sikrer underretninger fra de forpligtede personer og virksomheder.

Dansk Ejendomsrådgiverforening (DE) anfører, at det i relation til lovforslagets ændring om pligt til oprette sig i GoAML bør præciseres, at pligten alene omfatter den forpligtede virksomhed, men ikke hver enkelt medarbejder. DE finder videre, at det er u hensigtsmæssigt, at registreringen ikke er koblet sammen med registrering i Erhvervsstyrelsens selskabsregister,

så de relevante virksomheder automatisk oprettes i GoAML, når de oprettes med en relevant branchekode i CVR. Endvidere finder DE, at det bør fremgå, hvornår pligten til at oprette sig er opfyldt, og at det bør være tilstrækkeligt, at en virksomhed kan godtgøre, at den har adgang til at underrette. Som eksempel anføres, at en flerhed af virksomheder kan være registreret i GoAML under et organisationsnummer eller cvr-nummer, og derved have en fælles indgang til systemet.

FSR Danske Revisorer bemærker, at flere revisionsvirksomheders holdingselskaber efter krav fra Erhvervsstyrelsen skal være registreret som godkendte revisionsvirksomheder uagtet, at der ikke er egentlig revisionsaktivitet. FSR Danske Revisorer foreslår derfor, at det i lovforslaget eller bemærkningerne hertil præciseres at disse holdingselskaber ikke er omfattet af kravet om registrering.

Kommentar

Det er besluttet af hensyn til at have tilstrækkelig tid til at foretage en nærmere vurdering af udformningen af registreringspligten, at forslaget udgår af det aktuelle lovforslag og fremsættes på et senere tidspunkt. De indkomne høringssvar vil blive overvejet i denne forbindelse.

3.6.5. Pengeinstitutters adgang til oplysninger om reelle ejere af midler på advokaters samlektientbankkonti

3.6.5.1. Generelle bemærkninger

Advokatrådet støtter overordnet lovforslaget, da det ikke har vist sig muligt på anden måde at løse den regelkonflikt, hvor advokaters tavshedspligt står i vejen for, at pengeinstitutterne kan leve op til deres forpligtelse efter hvidvaskloven til at kende identiteten på de reelle ejere, der har midler stående på advokaternes samlektientbankkonti.

Advokatrådet finder det dog grundlæggende problematisk, at tavshedspligten endnu en gang bliver udhulet. Advokaters tavshedspligt er en af hjørnestenene i retssamfundet og er med til sikre, at borgere og virksomheder kan have fuld tillid til rådgiveres uafhængighed. Derfor finder rådet det afgørende, at der sikres en høj grad af fortrolighed ved pengeinstitutternes behandling af klienters oplysninger, så klienter kan få rådgivning af en advokat uden risiko for, at andre får viden om det.

Advokatrådet vurderer derudover, at den foreslåede ændring af hvidvaskloven bør udstrækkes til også at omfatte inkassobureauer, da inkassobureauer kan oprette en konto for alle klientforhold.

Dansk Crowdfunding Forening betragter lovforslaget som et væsentligt opgør med advokatens og klientens fortrolighedsforhold og finder det disproportionalt med henvisning til, at de oplysninger, der skal videregives til

pengeinstitutterne, i realiteten er værdiløse og kun i meget ringe grad understøtter bekæmpelsen af hvidvask og terrorfinansiering.

Dansk Erhverv bakker op om lovforslaget, da det er vigtigt, at den store tillid, danske advokater nyder i samfundet, opretholdes.

Dansk Fintech Alliance støtter som udgangspunkt lovforslaget.

Dansk Industri udtrykker forståelse for den særlige omstændighed, der ligger til grund for lovforslaget, men bemærker bl.a., at klientens tillid til advokaten, herunder dennes tavshed, er en forudsætning for retssikkerhed, og at reaktioner på handlinger fra advokater, der ikke lever op til branchens standarder, derfor bør tilgås varsomt, særligt hvor det vil påvirke retssikkerheden og medføre unødigt store byrder.

Danske Advokater støtter, at der nu skabes klarhed om advokatvirksomheders pligt til at gøre identitetsoplysninger tilgængelige for pengeinstitutter i form af en egentlig lovhjemmel, men finder det dog bekymrende, at forslaget fremsættes som en del af et større lovforslag, hvilket mindsker muligheden for, at Folketinget tager selvstændig stilling til forslaget.

Danske Advokater gør desuden opmærksomme på vigtigheden af ikke at udhule advokaters tavshedspligt, der er med til at skabe et fortroligt rum mellem advokat og klient. Derfor er det væsentligt, at lovforslaget og fremgangsmåden ikke får afsmittende virkning på andre områder.

Danske Advokater opfordrer til, at det overvejes, om lovforslaget skal udvides til at omfatte alle, der anvender samlekklientbankkonti, og henviser bl.a. til, at inkassovirksomheder har samlekklientkonti på samme måde som advokater, og at lovforslaget forvrider konkurrencen på inkassomarkedet, når inkassovirksomheder ikke tilsvarende skal bruge på betydelige ressourcer på at indhente og opbevare identitetsoplysninger.

Finans Danmark ser positivt på, at lovforslaget fastslår hjemmelsgrundlaget for, at advokater skal indhente og dele identitetsoplysninger med pengeinstitutterne på klienter, der anvender advokaternes samlekklientbankkonti.

Finans Danmark deler forhåbningen om, at lovforslaget vanskeliggør misbrug af advokaters samlekklientbankkonti, men bemærker, at pengeinstitutterne ikke kan kontrollere, om de videregivne oplysninger er korrekte, og om de dækker alle de klienter, som har midler stående på advokatens samlekklientbankkonto. Pengeinstitutterne vil derfor ikke have mulighed for at identificere et tilfælde, hvor en advokat lader kriminelle anvende sin sam-

lekklientkonto, medmindre de af andre årsager bliver opmærksomme på usædvanlig adfærd.

Kommentar

Justitsministeriet bemærker for så vidt angår Advokatrådets og Danske Advokaters opfordring til, at inkassovirksomheder også omfattes af den foreslåede bestemmelse i § 38 b, at en samlekklientbankkonto, der alene føres som led i inkassovirksomhed, kun må anvendes til indsættelse af inddrevne midler, jf. § 10, stk. 1, i bekendtgørelse om autorisation og sikkerhedsstillelse m.v. ved udøvelse af inkassovirksomhed. Anvendelsen af inkassovirksomheders samlekklientbankkonti er derved begrænset til en enkelt aktivitet, hvorimod samlekklientbankkonti, der anvendes til udøvelse af advokatvirksomhed, kan benyttes i en række sammenhænge.

For så vidt angår Advokatrådets bemærkning om, at rådet finder det afgørende, at der sikres en høj grad af fortrolighed ved pengeinstitutternes behandling af klienters oplysninger, bemærkes det, at oplysninger om reelle ejere af midler på samlekklientbankkonti vil blive omfattet af de generelle regler i den finansielle lovgivning vedrørende tavshedspligt og videregiveelse.

3.6.5.2. Indhentelse, kontrol og tilgængeliggørelse af identitetsoplysninger

DAFINA bemærker, at lovforslaget ikke må føre til en udhuling af de grundlæggende principper om kundebegrebet i hvidvaskreguleringen.

DAFINA opfordrer bl.a. til, at det præciseres i lovforslagets bemærkninger, at pengeinstitutterne alene skal gennemføre kundekendskabsprocedure på advokater, der anvender en samlekklientbankkonto, og at denne forpligtelse ikke udstrækkes til også at omfatte advokaternes klienter.

Danske Advokater bemærker med henvisning til Advokatrådets reviderede vejledning om hvidvaskloven, at en advokat, der fungerer som kurator eller likvidator i sager om konkurs eller tvangsopløsning, skal anse sig selv som klienten og dermed gennemføre kundekendskabsprocedure på sig selv. Danske Advokater antager, at hvis en advokat som likvidator kommer i besiddelse af midler på sin samlekklientbankkonto, som tilkommer det pågældende selskab, vil advokaten med lovforslaget skulle stille identitetsoplysninger om sig selv til rådighed for sit pengeinstitut.

Danske Advokater noterer, at der ikke i lovforslaget er taget stilling til pengeinstitutternes sletning af identitetsoplysninger, og forstår derfor forslaget sådan, at advokater ikke har pligt til at opbevare oplysningerne i 5 år, når der ikke er tale om sager omfattet af hvidvaskloven. Det bemærkes, at pengeinstitutterne er omfattet, og at det fremstår uklart, hvornår 5 års-fristen løber fra.

FIDA bemærker bl.a., at det i lovforslagets bemærkninger bør afspejles, at pengeinstitutterne ikke skal foretage kundekendskabsprocedurer på advokatens klienter, men at de skal indhente identitetsoplysninger og gennemføre rimelige foranstaltninger til kontrol, herunder ved sanktionsscreening af de reelle ejere af midlerne på en samlekliebankkonto. Det bør desuden afspejles, at et pengeinstitut skal reagere på den samlede aktivitet på samlekliebankkontoen sammenholdt med instituttets kendskab til advokaten, men at det ikke er muligt at overvåge, om de enkelte transaktioner er i overensstemmelse med advokatens oplysninger om forventet brug af kontoen.

FIDA opfordrer til, at det i lovforslaget præciseres, hvilke identitetsoplysninger og kontroldokumenter der skal indhentes og videregives i tilfælde, hvor klienten er en juridisk person. Der opfordres desuden til, at der henvises direkte til hvidvasklovens § 11 i den foreslåede bestemmelse i lovens § 38 b, stk. 1, da det vil sikre, at indhentelse af oplysninger vil følge den til enhver tid offentliggjorte vejledning til § 11.

FIDA opfordrer desuden til, at det præciseres, at pengeinstitutterne skal kunne lægge identitets- og kontroloplysninger fra advokaten til grund.

Kommentar

Justitsministeriet bemærker, at det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget (høringsversionen pkt. 2.1.2), at der ved afvejningen af, hvem der bør indhente de nødvendige oplysninger fra klienten navnlig er lagt vægt på, at advokaten er nærmest til at kende klienten – og at det derfor også bør være advokaten, der skal kontrollere identiteten på klienten ved hjælp af dokumenter, data eller oplysninger. Pengeinstitutterne kan derfor som udgangspunkt lægge de oplysninger til grund, som de modtager fra advokaten om de reelle ejere af midler på dennes samlekliebankkonto. Det bemærkes, som det også fremgår af pkt. 2.1.2 i høringsversionen, at lovforslaget ikke i øvrigt berører pengeinstitutternes forpligtelser efter hvidvaskloven.

Det fremgår desuden af de almindelige bemærkninger til forslaget (høringsversionen pkt. 2.1.2.), at de oplysninger, der skal indhentes og stilles til rådighed, er sammenfaldende med identitetsoplysninger som nævnt i hvidvasklovens § 11, stk. 1, nr. 1, litra a, dvs. navn og cpr-nummer el.lign., hvis den pågældende ikke har et cpr-nummer. Har den pågældende ikke et cpr-nummer el.lign. id-nummer, skal identitetsoplysninger omfatte fødselsdato. I tilfælde, hvor advokatens klient er en juridisk person, skal advokaten indhente disse oplysninger for så vidt angår den eller de fysiske personer, der er identificeret som den eller de reelle ejere. Justitsministeriet har præciseret i bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse, at når advokatens klient er en juridisk person, forstås den reelle ejer i overensstemmelse med hvidvasklovens § 2, nr. 9, litra a-c.

Justitsministeriet bemærker i øvrigt, at lovforslaget ikke berører advokaternes forpligtelser med hensyn til opbevaring og sletning af indhentede oplysninger. Reglerne i hvidvasklovens § 30, hvorefter oplysninger, der er indhentet i forbindelse med gennemførsel af kundekendskabsprocedurer, skal opbevares i mindst 5 år efter forretningsforbindelsens ophør eller den enkeltstående transaktions gennemførsel, gælder således kun for advokater i tilfælde, hvor der ydes bistand m.v. omfattet af lovens § 1, stk. 1, nr. 13. Pengeinstitutterne vil som hidtil være forpligtet til at opbevare identitetsoplysninger og kontrol dokumenter, som de modtager fra en advokat om dennes klient, efter reglerne i hvidvasklovens § 30. Justitsministeriet har på baggrund af Danske Advokaters høringssvar præciseret dette i bemærkningerne til den foreslåede § 38 b i hvidvaskloven.

3.6.5.3. Tidspunktet for tilgængeliggørelse af identitetsoplysninger

DI bemærker bl.a., at der i praksis vil være situationer, hvor det vil være svært eller umuligt for en advokat at stille identitetsoplysninger til rådighed for et pengeinstitut samme dag, som midlerne indbetales på samle klientkontoen. Dansk Industri fremhæver vigtigheden af, at pengeinstitutterne i sådanne tilfælde er påpasselige med at spærre for ind- og udbetalinger af hensyn til retssikkerheden.

DI bemærker derudover, at det fremstår uklart, hvornår advokaten skal sikre, at oplysninger, som er indhentet forud for klientens indsættelse af midler på samle klientkontoen, fortsat er gyldige, og opfordrer til, at det præciseres i lovforslagets bemærkninger eller i efterfølgende vejledningsmateriale.

Danske Advokater bemærker bl.a., at en frist for at stille identitetsoplysninger til rådighed for pengeinstituttet samme dag, som der sker indbetaling af midler på en samle klientbankkonto, i flere tilfælde vil være praktisk umulig at overholde, og opfordrer til, at advokater får en rimelig frist på et par dage til at gøre klienternes oplysninger tilgængelige.

Danske Advokater læser lovforslaget således, at advokaten kan indhente identitetsoplysninger på forhånd og kontrollere oplysningerne i forbindelse med første indbetaling, inden de gøres tilgængelige for pengeinstituttet. Danske Advokater opfordrer til, at Justitsministeriet bekræfter og evt. præciserer i lovforslagets bemærkninger, at efterfølgende indbetalinger vedrørende samme klient i samme sag ikke kræver, at advokaten foretager yderligere kontrol.

FIDA opfordrer til, at det i bemærkningerne til § 38 b, stk. 3, præciseres, at advokaten skal sende skriftlig meddelelse til pengeinstituttet samme dag, som indbetalingen går ind på samle klientbankkontoen, og at advokaten i

tilfælde, hvor oplysninger ikke kan stilles til rådighed uden ugrundet ophold, skal angive de særlige grunde hertil.

Desuden bør det afgrænses nærmere, hvad der forstås ved ”inden for rimelig tid” og ”særlige tilfælde”, end hvad der fremgår af bemærkningerne, og det bør afspejles, at pengeinstitutternes spærring af ind- og udbetalinger kan være nødvendig af hensyn til pengeinstitutternes forpligtelser i forhold til sanktionsscreening.

Finans Danmark finder behov for, at myndighederne tager eksplicit stilling til den udfordring for pengeinstitutterne, som har pligt til dagligt at sanktionsscreene de reelle ejere af midler på en samlekliebankkonto, at der med lovforslaget gives mulighed for, at advokater i særlige tilfælde kan stille identitetsoplysninger til rådighed inden for rimelig tid efter indbetalingen af midlerne på samlekliebankkontoen.

Kommentar

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets forslag til ny § 38 b i hvidvaskloven, at tilgængeliggørelse af identitetsoplysninger og kontrol dokumenter ikke uden særlig anerkendelsesværdig grund kan vente flere dage, men skal som udgangspunkt ske samme dag, som midlerne indbetales på samlekliebankkontoen.

Justitsministeriet har i overensstemmelse med Finans Danmarks bemærkninger tilrettet den foreslåede bestemmelse i hvidvasklovens § 38 b, stk. 3, så det nu fremgår, at en advokat i særlige tilfælde kan stille identitetsoplysninger og kontrol dokumenter til rådighed inden for rimelig tid efter indbetaling af midler på en samlekliebankkonto, forudsat at advokaten uden ugrundet ophold giver pengeinstituttet skriftlig meddelelse med angivelse af de forhold, der ligger til grund herfor.

Justitsministeriet har desuden som ønsket af Finans Danmark præciseret i lovbemærkningerne, at pengeinstitutternes spærring af ind- og udbetalinger kan være nødvendig af hensyn til overholdelse af love og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner.

For så vidt angår Finans Danmarks opfordring til, at der tages stilling til udfordringerne vedrørende pengeinstitutternes efterlevelse af kravene til sanktionsscreening, bemærker Justitsministeriet, at lovforslaget ikke regulerer pengeinstitutternes sanktionsscreening, men ikke forhindrer det enkelte pengeinstitut i på aftaleretligt grundlag at betinge en advokats adgang til en samlekliebankkonto af, at advokaten stiller identitetsoplysninger og kontrol dokumenter til rådighed for pengeinstituttet inden for et bestemt tidsrum, hvis pengeinstituttet finder dette nødvendigt.

Justitsministeriet har desuden taget Danske Advokaters opfordring til efterretning og præciseret i bemærkningerne til lovforslaget, at i tilfælde, hvor der løbende indbetales midler tilhørende en klient på advokatens samlektientbankkonto, vil advokaten ikke være forpligtet til at kontrollere klientens identitet ved hver indbetaling. Advokaten vil dog skulle foretage kontrol i et omfang, der er tilstrækkeligt til at sikre, at identitetsoplysninger og kontroldokumenter vedrørende klienten er aktuelle og gyldige, når de stilles til rådighed for det pengeinstitut, hvori samlektientbankkontoen føres. Advokaten vil desuden i forbindelse med hver indbetaling til klienten skulle stille identitetsoplysninger og kontroldokumenter til rådighed for pengeinstituttet, så pengeinstituttet altid ved, hvilken klient den pågældende indbetaling tilhører.

3.6.5.4. Om behovet for undtagelser til advokatens forpligtelser ved behandling af betroede midler

Advokatrådet foreslår, at der ikke stilles krav om indhentelse, kontrol og videregivelse af identitetsoplysninger, når klienter indsætter midler på en samlektientbankkonto til brug for betaling af afgifter til offentlige myndigheder, f.eks. retsafgifter og klagegebyrer.

Advokatrådet finder det ikke proportionalt at pålægge advokater den administrative byrde i forbindelse med transaktioner, der alene omfatter øremærkede beløb til offentlige myndigheder, og opfordrer til, at der nedsættes en arbejdsgruppe til at undersøge muligheden for en sådan undtagelse til lovforslaget.

Advokatrådet bemærker, at baggrunden for at anvende en samlektientbankkonto som mellemlid ved betaling af øremærkede beløb til offentlige myndigheder er, at afgiftsbetalingen indgår som en del af sagsanlægsgælden, tinglysningen eller indsendelsen af en klage, som advokaten forestår på vegne af sin klient. Det anføres, at det vil være forbundet med vanskeligheder og føre til en forringelse af servicen, hvis klienten selv skal betale afgiften direkte til den offentlige myndighed.

DI finder, at lovforslaget ikke sikrer den nødvendige proportionalitet mellem indgreb og mål ved at undlade at indføre undtagelser til kravet om, at advokater skal indhente og kontrollere identitetsoplysninger på de reelle ejere af betroede midler på en samlektientbankkonto.

Efter Dansk Industris opfattelse bør eksempelvis indbetaling af rets- og berrammelsesafgifter, tinglysningsafgifter og klagegebyrer til det offentlige undtages fra kravet. Dansk Industri bemærker desuden at det ikke fremgår klart, hvorvidt fejlindbetalinger er omfattet af lovforslagets bestemmelser.

Danske Advokater mener, at fejlindbetalinger ikke bør være omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 38 b. Danske Advokater opfordrer til, at det i

lovforslagets bemærkninger præciseres, at der ikke skal ske indhentelse, kontrol og tilgængeliggørelse af identitetsoplysninger i forbindelse med et fejlindbetalt beløb, når det straks tilbageføres eller overføres til rette konto.

Danske Advokater anbefaler, at det overvejes, om visse midler på samle-klientkontoen som f.eks. berammelsesafgifter, klagegebyrer, tinglysningsafgifter og retsafgifter kan undtages fra forpligtelsen til at indhente og stille identitetsoplysninger til rådighed.

Kommentar

Justitsministeriet bemærker, at kravet efter hvidvasklovens § 11, stk. 1, nr. 3, om indhentelse af identitetsoplysninger og gennemførelse af rimelige foranstaltninger for at kontrollere den eller de reelle ejeres identitet, der i denne sammenhæng er den eller de reelle ejere af midler på en advokats samleklientbankkonto, gælder uanset, hvem der indbetaler midlerne, og i hvilken forbindelse midlerne bliver indbetalt på kontoen. Justitsministeriet har på den baggrund ikke fundet anledning til at foreslå undtagelser til forpligtelsen.

3.6.5.5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Advokatrådet vurderer, at de administrative byrder, som lovforslaget medfører, i nogle tilfælde fremstår disproportional i forhold til den gevinst ved bekæmpelse af hvidvask, der reelt kan forventes. Advokatrådet kan ikke bekræfte Erhvervsstyrelsens vurdering af, at lovforslagets samlede administrative konsekvenser ikke vil overstige 4 mio. kr., og henstiller derfor til, at konsekvenserne kvalificeres yderligere.

Advokatrådet bemærker, at der er en lang række forhold vedrørende den praktiske implementering af de nye krav, som fortsat er uafklarede. Den økonomiske byrde ved udvikling af tekniske løsninger hos pengeinstitutterne bør ikke overvæltet på advokaterne.

Dansk Crowdfunding Forening bemærker, at der ikke foreligger dokumentation for vurderingen af lovforslagets samlede administrative omkostninger, som efter foreningens opfattelse en signifikant undervurdering af de administrative omkostninger.

DI er uenig med Erhvervsstyrelsen i, at lovforslagets samlede administrative omkostninger ikke vil overstige 4 mio. kr., og anbefaler derfor, at beregningen, der ligger til grund for Erhvervsstyrelsens vurdering, kvantificeres yderligere.

Dansk Industri forventer, at lovforslaget vil pålægge danske virksomheder en ikke ubetydelig ekstra byrde i antal timer, der skal bruges på at indhente, kontrollere og tilgængeliggøre de nødvendige oplysninger, og omkostninger til nye it-systemer eller integration af eksisterende systemer. Det anfø-

res desuden, at regningen for nye byrder for advokaterne i sidste ende betales af deres klienter.

Danske Advokater mener ikke, at Erhvervsstyrelsens vurdering af lovforslagets samlede administrative omkostninger afspejler de reelle omkostninger, som lovforslaget vil medføre. Danske Advokater vurderer, at omkostningerne alene på advokatsiden væsentligt vil overstige 4 mio. kr. og beder derfor om, at de administrative omkostninger kvalificeres for såvel løbende omkostninger som omstillingsomkostninger.

Danske Advokater bemærker, at lovforslaget vil medføre yderligere administrative byrder for både små og store advokatvirksomheder. For store advokatvirksomheder udgør andelen af sager, som er omfattet af hvidvaskloven, ca. 20 pct. Mange små og mellemstore virksomheder, der i dag har fravalgt hvidvaskpligtige sager, vil skulle have helt nye procedurer og evt. it-værktøjer. Danske Advokater er desuden bekymret for, hvordan lovforslaget vil påvirke opstartsvirksomheder, som i forvejen har svært ved at få etableret en konto.

FIDA antager, at de administrative konsekvenser må forventes langt at overskride det nævnte beløb på 4 mio. kr., når der tages højde for omkostningerne til udvikling af en it-løsning og den efterfølgende implementering for de enkelte pengeinstitutter og advokater.

Kommentar

Justitsministeriet har noteret høringssvarene. Justitsministeriet bemærker, at Advokatsamfundet og Finans Danmark ikke har haft mulighed for at oplyse antallet af transaktioner, der vil blive omfattet af de foreslåede krav. Som det fremgik af pkt. 5 om forslagets økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v. i lovforslagets almindelige bemærkninger, da det sendtes i høring, er pengeinstitutterne allerede underlagt en forpligtelse til at kende de reelle ejere som led i institutternes kundekendskabsprocedurer. For så vidt angår advokaternes omkostninger vil antallet af omfattede transaktioner skulle være endog meget højt, førend omkostningerne overstiger 4 mio. kr., da opgaven med at indhente identitetsoplysninger og stille disse til rådighed for pengeinstitutterne i langt de fleste tilfælde er ukompliceret og antages at kunne udføres af en sekretær. I forhold til udviklingen af en it-løsning bemærker Justitsministeriet, at en sådan vil kunne bidrage til at nedbringe de løbende omkostninger, men ikke er en forudsætning for at kunne efterleve de foreslåede krav. Justitsministeriet finder derfor på det foreliggende grundlag, at Erhvervsstyrelsens vurdering af de økonomiske og administrative konsekvenser ved lovforslaget kan lægges til grund.

Bemærkningerne giver derfor ikke anledning til ændringer.

3.6.5.6. Ikrafttrædelse

Advokatrådet henstiller til, at der gives en frist på mindst 6 måneder fra lovforslagets vedtagelse til datoen for ikrafttrædelse, så det sikres, at advokater og advokatfirmaer har tilstrækkelig tid til at udarbejde og implementere processer, der kan understøtte de nye regler.

DE bakker op om, at der gives pengeinstitutter og advokatbranchen den fornødne tid til at udarbejde og implementere processer, der understøtter de nye regler.

DI opfordrer til, at lovforslaget tidligst træder i kraft den 1. januar 2026 af hensyn til, at pengeinstitutterne og advokatbranchen får den fornødne tid til at udarbejde og implementere processer, der kan understøtte de nye regler.

Danske Advokater opfordrer til, at ikrafttrædelsesdatoen rykkes til tidligst 1. januar 2026, så princippet om fælles ikrafttrædelsesdatoer for erhvervsrettet regulering overholdes, og der bliver tid til at implementere de nye regler.

Danske Advokater finder det vigtigt, at der er mindst 6 måneder fra vedtagelse af lovforslaget til ikrafttrædelse, da forslaget medfører væsentlige ændringer af advokaternes arbejdsgange, som skal implementeres, herunder udvikling af it-systemer.

FIDA bemærker, at lovforslaget ikke gælder for Færøerne og Grønland, og opfordrer derfor til, at det i bemærkningerne adresseres, hvilken betydning dette har for mulighederne for at tilbyde samlebanks klientkonti til advokater med virksomhed på Færøerne eller i Grønland.

Kommentar

Justitsministeriet har på foranledning af høringssvarene og efterfølgende opfordringer fra Advokatrådet, Danske Advokater og Finans Danmark ændret den foreslåede ikrafttrædelsesdato til den 1. januar 2026. Henset til, at lovforslaget fremsættes i april og derfor først kan forventes vedtaget forholdsvis kort forinden den 1. juli 2025, finder Justitsministeriet det hensigtsmæssigt at imødekomme ønsket om senere ikrafttrædelse, så både advokater og pengeinstitutter får tilstrækkelig tid til at indrette sig på de nye krav, som den foreslåede ordning medfører.

3.7. Bemærkninger til lempelse af kontantreglen målrettet børne- og ungeområdet

3.7.1. Kontantkasser i kommunerne, nationalt beredskab og digital svindel

Sikkerhedsbranchen gør opmærksom på, at lovforslaget ikke forholder sig til den stigende risiko for svindel med digitale betalinger samt kontanter som en del af det nationale beredskab.

Kommentar

Lovforslaget har ikke til formål generelt at besværliggøre kontanthåndtering på hele det kommunale område. Det bemærkes, at lovforslaget kun giver kommunalbestyrelsen mulighed for at meddele dispensation til de virksomheder eller institutioner, som varetager opgaver på børne- og ungeområdet, og at kommunalbestyrelsen ved vurdering af dispensation skal inddrage hensynet til, at adgangen for de borgere, der gør brug af den pågældende virksomhed eller institution, ikke hæmmes unødigt. Lovforslaget påvirker ikke kommuners mulighed for kontantudbetaling af sociale ydelser. Erhvervsministeriet vurderer, at der med lovforslaget ikke vil være tale om en begrænsning af brugen af kontanter i en skala, der påvirker det nationale beredskab. Problemstillingen vedrørende digital svindel er varetaget i den øvrige regulering på betalingsområdet.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

3.7.2. Konkurrenceforvridning og tilsyn

DE anfører, at de i bemærkningerne anførte grunde til at kunne dispensere fra kontantreglen også gælder for virksomheder, der ikke opererer på børne- og ungeområdet. DE mener derfor, at det er konkurrenceforvridende alene, at lade dispensationsmuligheden gælde for virksomheder på børne- og ungeområdet, da de opnår en økonomisk fordel heri. DE anbefaler, at adgang til dispensationer samles et sted for at sikre en samlet og ensartet håndhævelse af kontantreglen som helhed. Dette begrundes med, at en delegering af dispensationsmuligheden til kommunalbestyrelserne, for så vidt angår virksomheder og daginstitutioner på børne- og ungeområdet, skaber forvirring over, hvem der fører tilsyn med kontantreglen, da tilsynet med reglen allerede er delegeret til Finanstilsynet, for så vidt angår festivaler og lignende. DE foreslår derudover at lempe kontantpligten generelt.

Kommentar

Lovforslaget vedrører virksomheder og institutioner der varetager opgaver på børne- og ungeområdet. Ved »virksomheder og institutioner, der varetager opgaver på børne- og ungeområdet« skal forstås virksomheder og institutioner, der i henhold til lovgivningen på det pågældende område varetager opgaver på børne- og ungeområdet. Det omfatter også virksomheder, der leverer ydelser eller på anden vis bidrager til opgavevaretagelsen for virksomheder og institutioner såsom f.eks. kantinedrift. Det vil omfatte både kommunale virksomheder og institutioner, men også private institutioner på børne- og ungeområdet, der er sammenlignelige med de kommu-

nale institutioner og virksomheder. Baggrunden er hensynet til de byrder, som kommunale virksomheder og institutioner på børne- og ungeområdet oplever ved kontanthåndtering. Denne afgrænsning er valgt særligt af hensyn til udsatte borgere, da der ved at omfatte flere områder vil være risiko for at afskære udsatte borgere fra at anvende kommunale tilbud. Lovforslaget tager højde for ligebehandlingsprincippet ved at inkludere alle virksomheder og institutioner, der varetager opgaver på børne- og ungeområdet i dispensationsmuligheden. Kommunalbestyrelserne er delegeret denne dispensationsmulighed, da det vurderes, at de er nærmest til at foretage vurderingerne, som lovforslaget lægger op til. Lovforslaget ændrer ikke på tilsynet med overholdelsen af kontantreglen, som fortsat varetages af Forbrugerombudsmanden.

Det forslås at præcisere lovforslagets specielle bemærkninger på baggrund heraf.

3.8. Ændring af krav til operatører af markedspladser

FIDA anfører, at definitionen af en systematisk internalisator i lov om kapitalmarkeder skal henvise til en værdipapirhandler i stedet for et fondsmæglerselskab.

Nasdaq Copenhagen A/S bemærker, at det i lovforslagets § 6, nr. 17, bør uddybes, hvad der menes med ”aktive” medlemmer på et reguleret marked. Ligeledes, at det i § 6, nr. 22-24, præciseres hvad der forstås ved en ”nødsituation”, og hvad der forstås ved ”begrænsning” af handelen, og at det for kravet om offentliggørelse bør uddybes, hvad der skal offentliggøres, og hvor længe oplysningerne skal være tilgængelige.

Kommentar

Begrebet værdipapirhandler bruges som samlebetegnelse for virksomheder, der yder investeringsservice og -aktiviteter efter fondsmæglerloven. Lov om kapitalmarkeder bruger derimod generelt begrebet fondsmæglerselskab, og det fremgår af lovens § 2, at reglerne for fondsmæglerselskaber gælder for virksomheder, der yder investeringsservice og -aktiviteter. Henvisningen til fondsmæglerselskabet er i lovforslaget uændret i forhold til den gældende definition af en systematisk internalisator. For at undgå tvivl om definitionens betydning, bør den foreslåede definition ikke ændres.

Det foreslåede krav om, at et reguleret marked skal have mindst tre aktive medlemmer skal forstås på samme måde som det gældende krav om tre aktive medlemmer på en multilateral handelsfacilitet i § 88 i lov om kapitalmarkeder.

Bemærkningerne til lovforslaget indeholder et eksempel på en nødsituation. For at undgå at fastlægge et for snævert anvendelsesområde findes det hensigtsmæssigt ikke at uddybe yderligere i lovforslaget, hvad der for-

stås ved en nødsituation. Muligheden for midlertidigt at begrænse handlen er ikke ny med forslaget og begrænsning af handelen skal derfor forstås i overensstemmelse med den gældende § 117, stk. 1, i lov om kapitalmarkeder.

EU-Kommissionen har beføjelse til at vedtage reguleringsmæssige tekniske standarder, der uddyber, hvilke principper en operatør af et reguleret marked skal tage i betragtning, når operatøren etablerer mekanismer til at begrænse eller suspendere handelen og kravene til de oplysninger, operatøren skal offentliggøre herom. Kravene bør derfor ikke uddybes yderligere i lovforslaget.

3.9. Bemærkninger til FAIF-UCITS ændringerne

3.9.1. Selvforvaltende investeringsforeninger

Finans Danmark bemærker, at nogle af bestemmelserne, som er implementeret i lov om finansiel virksomhed, ikke kommer til at omfatte selvforvaltende investeringsforeninger. Det gælder artikel 2, stk. 5, om interessekonflikter ved delegation i henhold til artikel 13, og artikel 2, stk. 7, om rapportering.

Kommentar

En vurdering af om selvforvaltende investeringsforeninger skal være omfattede af reglerne om interessekonflikter ved delegation og reglerne om rapportering udestår. Der findes ikke i dag selvforvaltende investeringsforeninger i Danmark.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

3.9.2. Uddybning af visse begreber i bemærkningerne

FIDA bemærker, at de ønsker en forklaring af begreber som fx ”forretningsadfærd”, ”handle på egne vegne”, ”kunder”, ”liste”, ”en virksomhed er anvendt”, m.v.

For reglerne om rapportering og redegørelser, som skal sendes ind til Finanstilsynet ønskes det endvidere uddybet, hvornår og hvor ofte disse skal sendes ind til Finanstilsynet.

Kommentar

De begreber som Finans Danmark nævner, vil blive uddybet i det omfang, det er muligt på nuværende tidspunkt. ESMA forventes at fastlægge reguleringsmæssige tekniske standarder, der præciserer indberetningshyppighed og tidsplaner, inden bestemmelserne om rapportering træder i kraft. Finanstilsynet vil melde ud, hvornår og hvor ofte rapportering og redegørelser skal sendes ind, når ESMA har fremlagt tekniske standarder på området.

3.9.3. Uklarhed om hvordan bestemmelsen om, at forretningsadfærd skal fastlægges af to personer på fuld tid, skal forstås

FIDA bemærker, at de foreslåede bestemmelser i § 64 f i lov om finansiel virksomhed, § 11, stk. 3, nr. 3 i lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v., hhv. § 9, stk. 1, nr. 4, i lov om investeringsforeninger m.v. giver anledning til tvivl om, hvordan kravet om at virksomhedens forretningsadfærd skal fastlægges af to personer på fuld tid skal forstås.

FIDA spørger om det betyder, at man kan få personer, som ikke er i bestyrelsen eller direktionen, godkendt efter § 64, stk. 2. Derudover spørger FIDA hvordan kravene skal opfyldes, når der ikke er to direktører/bestyrelsesmedlemmer, som arbejder fuld tid for virksomheden.

Kommentar

Der er behov for at genoverveje udformningen af de nævnte bestemmelser, hvorfor de udgår af nærværende lovforslag mhp. eventuelt at kunne blive fremsat ved et senere lovforslag

3.9.4. Forvaltere pålægges krav vedr. fondes vedtægter

FIDA bemærker, at bestemmelsen pålægger forvalteren, at sikre, at likviditetsstyringsværktøjer fremgår af en fonds vedtægter og fondsbestemmelser. Finans Danmark mener, at en forvalter ikke kan pålægges ansvaret for, hvad der står i fondens vedtægter.

Kommentar

Kravet stammer fra artikel 1, stk. 8, i FAIF/UCITS-review direktivet, som indsætter et nyt stk. 2 b i artikel § 16 i FAIF-direktivet. En lignende formulering er anvendt i §§ 29 og 30 i den gældende lov om forvaltere af alternative investeringsfonde. Det er vurderingen, at dette ikke giver anledning til problemer. Det præciseres dog i bemærkningerne til bestemmelsen, at forvalteren vil skulle stoppe forvaltningen af fonden, hvis vedtægterne ikke indeholder bestemmelser om likviditetsstyringsværktøjer.

3.10. Etablering af et fælles europæisk adgangspunkt (ESAP) for indberetninger på tværs af den finansielle lovgivning

3.10.1. Forholdet til § 8, nr. 3 og 4, i lovforslaget (§ 57 a, stk. 9-11, og § 57 b, stk. 5-7, i lov om firmapensionskasser

F&P bemærker, at de foreslåede ændringer om firmapensionskassernes forpligtelse til at indsende investeringsoplysninger til Finanstilsynet samt kravet om at sikre, at fremsendelse af oplysningerne overholder nye krav til format, udgør nye krav. Det er F&P's vurdering, at ændringen er udtryk for overimplementering af de bagvedliggende EU-regler, som alene indeholder krav om offentliggørelse. Desuden mener F&P, at ændringen medfører en

administrativ og økonomisk byrde for firmapensionskasserne. F&P mener derfor ikke, at forslaget bør gennemføres.

Kommentar

Erhvervsministeriet er enig i, at de foreslåede ændringer udgør nye krav, idet der i dag kun er krav om offentliggørelse. Erhvervsministeriet er dog ikke enig i, at ændringerne udgør overimplementering. De foreslåede ændringer er en tekstnær implementering af de relevante artikler i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/828 af 17. maj 2017 om ændring af direktiv 2007/36/EF for så vidt angår tilskyndelse til langsigtet aktivt ejerskab (aktionærrettighedsdirektivet). Der henvises til vurderingen i lovforslagets pkt. 5 angående de administrative og økonomiske byrder for erhvervslivet.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

3.10.2. Reduktion af administrative byrder ved en kritisk gennemgang af behovet for indberetninger og ved en vurdering af, om myndigheder kan genbruge data

Fondsmæglerforeningen opfordrer til, at der hos Finanstilsynet og på tværs af myndigheder kigges på, om nogle af de administrative byrder, der er forbundet med, at virksomheder skal indsende data og foretage indberetninger, med fordel kan reduceres. Dette bør både ske ved en kritisk gennemgang af behovet for indberetninger og ved en vurdering af, om myndigheder kan genbruge data for at gøre det lettere for virksomheder og øge konkurrenceevnen.

Kommentar

Formålet med, at en virksomhed, samtidig med offentliggørelsens oplysninger, skal indsende oplysningerne til Finanstilsynet, er, at oplysningerne skal videresendes til det fælles europæiske adgangspunkt (ESAP). ESAP er en central database, som samler og giver centraliseret adgang til offentligt tilgængelige oplysninger med relevans for finansielle tjenesteydelser, kapitalmarkeder og bæredygtighed. Det primære formål med ESAP er at sikre en let og struktureret adgang til oplysninger på tværs af medlemslandene, der gør det muligt for investorer at træffe velbegrundede investeringsbeslutninger.

Der er tale om en tekstnær implementering af EU-regler, hvorfor omfanget af indberetningsforpligtelser relateret til ESAP ikke kan reduceres.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

3.10.3. Forholdet til § 6 nr. 11 i lovforslaget (§ 25 a stk. 1, i lov om kapitalmarkeder)

Nasdaq mener, at den foreslåede bestemmelse, hvorefter en udsteder samtidig med offentliggørelsen af oplysninger som nævnt i § 24, stk. 1, skal indsende oplysningerne til Finanstilsynet, som videresender oplysninger til det fælles europæiske adgangspunkt (ESAP), alene vil supplere den gældende § 25 og medføre, at Finanstilsynet fremover skal videresende oplysningerne offentliggjort efter § 24, stk. 1, i lov om kapitalmarkeder til ESAP. Det er endvidere Nasdaqs opfattelse, at udstedere ikke med den foreslåede bestemmelse vil blive pålagt at indsende andre oplysninger til Finanstilsynet end dem, som udstedere allerede indsender efter § 25, men at Finanstilsynet blot vil videresende de indsendte oplysninger til ESAP.

Nasdaq foreslår på den baggrund, at der i stedet for en helt ny bestemmelse til lov om kapitalmarkeder, lovteknisk blot indsættes som et nyt stk. til den gældende § 25.

Kommentar

Den foreslåede bestemmelse § 25 a, stk. 1, vil supplere den gældende § 25 og medføre, at Finanstilsynet fremover skal videresende oplysninger offentliggjort efter § 24, stk. 1, i lov om kapitalmarkeder til ESAP. Udstederne pålægges dermed ikke at indsende andre oplysninger til Finanstilsynet end dem, de allerede indsender efter § 25, men Finanstilsynet vil fremover videresende de indsendte oplysninger til ESAP. Dette fremgår af lovforslagets bemærkninger til § 6, nr. 11 (§ 25 a, stk. 1, i lov om kapitalmarkeder).

Herudover fremgår det af lovbemærkninger til § 6, nr. 11 (§ 25 a, stk. 1, i lov om kapitalmarkeder), at forskellen mellem den gældende § 25 og den foreslåede bestemmelse i § 25 a er, at § 25 sikrer, at oplysningerne opbevares hos Finanstilsynet som officielt udpeget opbevaringsmekanisme, hvorimod § 25 a skal sikre, at oplysningerne bliver videresendt til ESAP. Det er hensigten, at Finanstilsynets nye database vil kunne understøtte begge funktioner. På længere sigt vil det derfor være muligt, at § 25 a ophæves og indsættes i § 25.

På baggrund af ovenstående foretages der ikke på nuværende tidspunkt ændringer som dem Nasdaq foreslår.

3.10.4. Forholdet til § 6 nr. 21 i lovforslaget (§ 111 a stk. 1, i lov om kapitalmarkeder)

Nasdaq stiller sig undrende over for, at de specielle bemærkninger til lovforslagets § 6, nr. 21 (§ 111 a i lov om kapitalmarkeder), indeholder en henvisning til, at den foreslåede bestemmelse medfører, at en operator af et reguleret marked fra den 10. januar 2030 (tredje fase) skal indsende oplysningerne. Der er ligeledes i de specielle bemærkninger en henvisning til, at

operatøren med den foreslåede bestemmelse vil have tid til at indrette sig efter de nye krav.

Nasdaq bemærker i den forbindelse, at den foreslåede bestemmelse i § 111 a, stk. 1, kun gælder udstedere, hvis finansielle instrumenter er optaget til handel på et SMV-vækstmarked, og ikke operatører af et reguleret marked. Nasdaq antager, at der i de specielle bemærkninger til lovforslaget er tale om en lapsus.

Kommentar

Den foreslåede bestemmelse i lovforslaget til § 6, nr. 21 (§ 111 a, stk. 1, i lov om kapitalmarkeder), gælder udstedere, hvis finansielle instrumenter er optaget til handel på et SMV-vækstmarked, og ikke operatører af et reguleret marked.

Lovforslagets specielle bemærkninger til § 6, nr. 21 (§ 111 a, stk. 1, a, i lov om kapitalmarkeder) bør dermed tilpasses, således "operatør" ændres til "udsteder", hvor det er relevant.

3.10.5. Administrative bødeforelæg for manglende overholdelse af ESAP-indberetninger

FIDA mener ikke, at der er behov for at give Finanstilsynet mulighed for at udstede administrative bødeforelæg for manglende overholdelse af ESAP-indberetninger. Fastholdes det imidlertid, at Finanstilsynet skal have denne mulighed, bør den indskrænkes til kun at kunne finde anvendelse i tilfælde, hvor en virksomhed gentagende gange fortsætter med den samme fejl og sidder påtale/påbud fra Finanstilsynet overhørig. Den bør ikke finde anvendelse som en automatisk reaktion fra Finanstilsynet.

FIDA mener derimod, at en påtale/et påbud i langt de fleste tilfælde vil være tilstrækkelig.

Derudover mener FIDA, at der er behov for at præcisere i hvilke tilfælde, der kan gives et bødeforelæg. FIDA forstår lovforslaget sådan, at et administrativ bødeforelæg alene kan gives hvis indberetningen ikke lever op til de krav, der er til indberetning, dvs. format og metadata, og ikke hvis der er en fejl i selve indholdet i det, der indberettes. FIDA opfordrer derfor til, at lovebemærkningerne præciseres, så der ikke er tvivl om rækkevidden af den beføjelse, der gives til Finanstilsynet.

FIDA bemærker, at ovenstående bemærkninger gælder for alle de steder i lovforslaget, hvor der foreslås bødestraf for manglende overholdelse af ESAP. Dvs.:

- 1) § 1 nr. 126 (§ 373 stk. 2, i lov om finansiell virksomhed);
- 2) § 2, nr. 87 (§ 190 stk. 2, i lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v.);

- 3) § 3, nr. 59 (§ 190, stk. 1, 2. pkt., i lov om investeringsforeninger m.v.);
- 4) § 5, nr. 26 (§ 266 i lov om fondsmæglerselskaber og investeringsservice og -aktiviteter); og
- 5) § 6, nr. 45 og nr. 47 (§ 247, stk. 1, i lov om kapitalmarkeder).

Kommentar

Formålet med, at en virksomhed, samtidig med offentliggørelsen af oplysninger, skal indsende oplysningerne til Finanstilsynet, er, at oplysningerne skal videresendes til det fælles europæiske adgangspunkt (ESAP).

Såfremt virksomheden undlader at indsende oplysningerne til Finanstilsynet eller undlader at sikre, at ovenstående oplysninger indsendes i overensstemmelse med kravene, har det den betydning, at Finanstilsynet ikke vil kunne opfylde sine forpligtelser. Hermed vil formålet med etablering af et fælles europæisk adgangspunkt heller ikke blive opfyldt.

Muligheden for at afslutte en sag med et administrativt bødeforelæg udelukker ikke muligheden for at udstede et påbud eller at give en påtale. Det afhænger af den konkrete situation, hvilken reaktionsmulighed, der anvendes.

*Finanstilsynet har mulighed for at udstede et påbud eller give en påtale. Det fremgår af de relevante lovbemærkninger, hvorefter Finanstilsynet vil blive udpeget som kompetent myndighed til at føre tilsyn med overholdelsen af ESAP-forordningen og de regler, som Kommissionen har hjemmel til at udstede i medfør af forordningen. Der henvises i den henseende til lovbe-
mærkningerne til henholdsvis § 1, nr. 101 (§ 344, stk. 1, 1. pkt., i lov om finansiel virksomhed), § 2, nr. 60 (§ 155, stk. 1, 5. pkt., i lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v.), § 3, nr. 45 (§ 161, stk. 1, nr. 12, i lov om investeringsforeninger m.v.), § 5, nr. 20 (§ 219, stk. 2, nr. 12, i lov om fondsmæglerselskaber og investeringsservice og -aktiviteter), og § 6 nr. 36 (§ 211, stk. 2, nr. 17, i lov om kapitalmarkeder).*

Formålet med fastsættelsen af et vejledende bødeniveau er at give mulighed for, at en sag kan afsluttes ved den offentlige myndighed, og at en sag kan afsluttes uden retssag, hvis den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig.

Forudsætningerne for at kunne afslutte en sag med et administrativt bødeforelæg er, at overtrædelserne generelt bør være klare og umiddelbart konstaterbare, og sagens afgørelse, herunder fastsættelsen af bødens størrelse, bør være uden skønmæssige elementer af betydning. Det betyder, at der skal fastlægges et vejledende bødeniveau.

Med hensyn til bemærkningen om, at der i lovbemærkningerne bør præciseres, hvornår der kan gives en bøde, henvises der til lovbemærkningerne til henholdsvis § 1, nr. 126 (§ 373 stk. 2, i lov om finansiel virksomhed), § 2, nr. 87 (§ 190 stk. 2, i lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v.), § 3, nr. 59 (§ 190, stk. 1, 2. pkt., i lov om investeringsforeninger m.v.), § 5, nr. 26 (§ 266, stk. 1, nr. 1, i lov om fondsmæglerselskaber og investeringsservice og -aktiviteter), og § 6, nr. 45 og 47 (§ 247, stk. 1 i lov om kapitalmarkeder). Den strafbare handling vil dermed bestå i den manglende indsendelse af oplysningerne eller såfremt det ikke sikres, at ovenstående oplysninger indsendes i et dataekstraherbart eller maskinlæsbart format og ledsages af de relevante data. Virksomheden er i medfør af artikel 5, stk. 5 og 6, i ESAP-forordningen, ansvarlig for fuldstændigheden og nøjagtigheden af oplysningerne og for de relevante ledsagende metadata, den indsender til Finanstilsynet. Herudover skal virksomheden korrigere og genindsende oplysninger, der er blevet afvist eller fjernet af Finanstilsynet. Der henvises i øvrigt til lovbemærkningerne til henholdsvis § 1, nr. 101 (§ 344, stk. 1, 1. pkt., i lov om finansiel virksomhed), § 2, nr. 60 (§ 155, stk. 1, 5. pkt., i lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v.), § 3, nr. 45 (§ 161, stk. 1, nr. 12, i lov om investeringsforeninger m.v.), § 5, nr. 20 (§ 219, stk. 2, nr. 12, i lov om fondsmæglerselskaber og investeringservice og -aktiviteter), og § 6 nr. 36 (§ 211, stk. 2, nr. 17, i lov om kapitalmarkeder).

Lovforslagets specielle bemærkninger bør præciseres, således at det fremgår, at den strafbare handling vil bestå i den manglende indsendelse af oplysninger til Finanstilsynet. Herudover bør det præciseres, at det er virksomheden, der i medfør af artikel 5, stk. 5 og 6, i ESAP-forordningen, som er ansvarlig for fuldstændigheden og nøjagtigheden af oplysningerne og for de relevante ledsagende metadata, den indsender til Finanstilsynet. Derudover skal virksomheden korrigere og genindsende oplysninger, der er blevet afvist eller fjernet af Finanstilsynet.

Med hensyn til FIDA's bemærkning til henholdsvis § 11 (lov om finansielle rådgivere, investeringsrådgivere og boligkreditformidlere), § 16 (lov om et skibsfinansieringsinstitut), § 17 (lov om restrukturering og afvikling af visse finansielle virksomheder), og § 18 (lov realkreditlån og realkreditobligationer m.v.) bemærkes det, at lovforslaget ikke indeholder bestemmelser vedrørende administrative bødeforelæg. De relevante bestemmelser vedrørende administrative bødeforelæg for så vidt angår § 11 vil blive inkorporeret tidligst i 2027. Angående § 16 og § 18 i lovforslaget vil de relevante bestemmelser vedrørende administrative bødeforelæg blive inkorporeret i Bekendtgørelse om investorinformation for dækkede obligationer, der har været i offentlig høring frem til den 3. marts 2025. Med hensyn til § 17 bør det bemærkes, at det er Finansiell Stabilitet, der vil blive pålagt at indsende oplysningerne til Finanstilsynet. Finansiell Stabilitet som offentlig myndighed vil ikke blive pålagt bøder i lovforslaget.

3.11. Lov om arbejdsmarkedets tillægspension

3.11.1. Ændring af ”aktieselskab” til ”en dattervirksomhed” i lov om finansiel virksomhed og i lov om forsikringsvirksomhed

ATP bemærker, at ”et aktieselskab” i § 118, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed og i § 83, stk. 2 og 3, i lov om forsikringsvirksomhed ikke er ændret til ”en dattervirksomhed”, selvom reglerne i ATP-lovens § 23, stk. 4, og § 26 b, stk. 2, som § 118, i lov om finansiel virksomhed og § 83 i lov om forsikringsvirksomhed henviser til, anvender den bredere term ”datterselskab/dattervirksomhed”, og således ikke begrænser ATP til, at selskabet skal være et A/S.

Kommentar

Lovforslaget indeholder ikke forslag til ændring af hverken § 118, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed eller § 83, stk. 2 og 3, i lov om forsikringsvirksomhed, hvorfor bemærkningen til § 118, stk. 2 i lov om finansiel virksomhed og § 83, stk. 2 og 3, falder udenfor lovforslaget. Bemærkningerne vil dog blive overvejet i forbindelse med senere ændringer af lov om finansiel virksomhed og lov om forsikringsvirksomhed.

3.11.2. Præcisering af kravet om, at investeringerne skal foretages i ”helt eller delvis ejede datterselskaber”

ATP foreslår, at bemærkningerne til kravet om, at investeringerne skal foretages i ”helt eller delvis ejede dattervirksomheder med begrænset hæftelse”, ændres til ”helt eller delvist ejede datterselskaber, hvor Arbejdsmarkedets Tillægspension som investor har begrænset ansvar”.

ATP bemærker endvidere, at der i lovbemærkningerne henvises til, at ATP's ledelse ”både har ansvaret for Arbejdsmarkedets Tillægspension og ... ansvar for at drive skov” og ”det driftsmæssige ansvar som ejer”. ATP anfører, at disse formuleringer kan tolkes således, at ATP's ledelse, uanset den økonomiske adskillelse fra ATP gennem en dattervirksomhed, pålægges et særligt og skærpet ejer-og driftsansvar i forhold til de almindeligt gældende selskabsretlige ansvarsregler i Danmark. ATP finder hele afsnit uklart og finder derfor formuleringerne uhensigtsmæssige.

Kommentar

Det bemærkes indledningsvist, at bestemmelsen om mulighed for at eje og drive skov foreslås indført i ATP-loven i lyset af, at der foreslås en lignende ændring i lov om forsikringsvirksomhed.

Det er ikke intentionen med forslaget at diktere en nærmere selskabsform, men derimod om at sikre de omhandlede aktiviteter kan ske i selskaber med begrænset hæftelse. Bemærkningerne vil blive præciseret, så det fremgår, tydeligt.

Det bemærkes, at forslaget ikke har til formål at pålægge ATP's ledelse et særligt eller skærpet ejer- og driftsansvar i forhold til almindeligt gældende selskabsretlige ansvarsregler i Danmark. Formålet med det pågældende afsnit i bemærkningerne er primært at henlede opmærksomheden på den risiko for interessekonflikt, der opstår, når ATP både har ansvar for ATP, og varetagelsen af ATP-medlemmernes interesser, og derudover ansvar for at drive skov i en dattervirksomhed.

For at undgå uklarhed tilpasses bemærkningerne, så det pågældende afsnit alene henviser til ATP's ansvar og ikke til ATP's ledelses ansvar.

Der foretages tilsvarende tilpasninger vedrørende tværgående pensionskasser, forsikringsselskaber og Lønmodtagernes Dyrtidsfonds mulighed for at drive skov.

3.12. Ændring af Finanstilsynets bestyrelses brug af eksterne eksperter

3.12.1. Uklart hvem der deltager i det regnskabskyndige underudvalg

FIDA tager til efterretning, at det foreslås at nedlægge Finanstilsynets bestyrelses ekspertpanel, bl.a. fordi det alene har været anvendt i et meget begrænset omfang. Finans Danmark foreslår i den forbindelse at præcisere, at eksterne regnskabskyndige eksperter kan indgå i bestyrelsens regnskabskyndige underudvalg, så det til enhver tid kan sikres, at de fornødne regnskabs- og revisionsmæssige kompetencer er til stede i udvalget.

Kommentar

I forbindelse med etableringen af Finanstilsynets bestyrelse og ekspertpanelet fremgik følgende af bemærkningerne til § 345, stk. 8, jf. Folketingstidende 2013-14, L 133 som fremsat, side 176: "Bestyrelsen kan endvidere vælge at lade sager forberede i underudvalg bestående af udvalgte medlemmer af ekspertpanelet og bestyrelsen. Dette vil for eksempel kunne være relevant i forbindelse med behandlingen af sager vedrørende regnskabsforhold."

Der er med lovforslaget ikke tiltænkt ændringer i det i dag nedsatte regnskabskyndige underudvalg og sammensætningen heraf. Der deltager i dag eksterne regnskabskyndige eksperter i underudvalget.

For at undgå tvivl, foreslås det derfor at præcisere ovenstående i bemærkningerne til den foreslåede § 345, stk. 13, i lov om finansiel virksomhed.

3.13. Overførsel af beslutningskompetence vedrørende NBCR-terror-handlinger til regeringen

F&P støtter forslaget om, at beslutningskompetencen vedrørende anerkendelsen af en NBCR-terrorhandling overføres fra Terrorforsikringsrådet til regeringen. F&P bemærker i den forbindelse, at det er nødvendigt med klare rammer for den indstilling, som Terrorforsikringsrådet skal udarbejde til regeringen, herunder at der udarbejdes klare retningslinjer for forventningen til en sådan indstilling, samt på hvilket grundlag Terrorforsikringsrådet forventes at udarbejde denne. F&P bemærker i øvrigt, at branchens rolle i ordningen bør være endnu mere klar og understøttet af passende processer og IT-systemer.

Kommentar

Formålet med lovforslaget er, at kompetencen til at beslutte om der er tale om en NBCR-terrorhandling, overføres fra Terrorforsikringsrådet til regeringen.

For at undgå tvivl foreslås det at præcisere, at det også vil være regeringen, der træffer beslutning om, at Terrorforsikringsordningen aktiveres, samt at beslutningen træffes på baggrund af en redegørelse fra Terrorforsikringsrådet.

Det tydeliggøres endvidere i bemærkningerne til lovforslaget, at Terrorforsikringsrådet i sin redegørelse til regeringen særligt vil lægge vægt på de objektivt konstaterbare effekter af angrebet og i mindre omfang bevæggrund og forsæt bag handlingerne, da det er vigtigt, at terrorforsikringsordningen kan bringes i anvendelse, også før et retligt efterspil efter et terrorangreb er tilendebragt, og bevæggrund og forsæt er endeligt fastslået.

Det bemærkes, at med forslaget flyttes alene beslutningskompetence vedrørende anerkendelse af en NBCR-terrorhandlings forekomst. De enkelte aktørers roller og det processuelle set up i øvrigt ændres ikke.

Der er ikke med lovforslaget taget stilling til den mere konkrete udformning af Terrorforsikringsrådets redegørelse, da det vurderes at være et administrativt anliggende for Terrorforsikringsrådet, der ikke nødvendiggør lovgivningsmæssig regulering. Det forventes, at Terrorforsikringsrådet fastsætter de nødvendige interne retningslinjer og processer for udarbejdelsen af en redegørelse til regeringen om, hvorvidt der er indtruffet en NBCR-terrorhandling.

Det forslås at præcisere i lovteksten og i lovforslagets specielle bemærkninger i henhold til ovenstående.

3.14. Ændring af retsplejelovens § 110 b

Dansk Ejendomsmæglerforening påpeger, at ODIN har vist sig som et fremsynet tiltag på området for bekæmpelse af økonomisk kriminalitet. Dansk Ejendomsmæglerforenings medlemsvirksomheder stiller allerede sig selv og deres fælles brancheorganisation til rådighed for samarbejdet. Dansk Ejendomsmæglerforening bakker op om muligheden for ad hoc inddragelse af øvrige interessenter i det operative samarbejde.

FIDA støtter udvidelsen af det operative samarbejde, herunder ODIN, da det indebærer, at bl.a. interesse- og brancheorganisationer med relevant viden også vil kunne deltage.

F&L foreslår, at der på forhånd udpeges repræsentanter fra organisationer, som indgår i HvidvaskForum+-samarbejdet, medmindre organisationen eksplicit frabeder sig dette, således at disse repræsentanter ved behov vil kunne indgå i ODIN-samarbejdet uden at skulle afvente sikkerhedsgodkendelse.

LOPI byder muligheden for at udvide kredsen af mulige deltagere i operative samarbejder, herunder ODIN, velkommen og kan tilslutte sig, at branche- og interesseorganisationer i konkrete tilfælde vil kunne bidrage med tværgående viden til brug for bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. LOPI bemærker, at Finans Danmark og Red Barnet nævnes som eksempler på branche- og interesseorganisationer og bemærker hertil, at også LOPI vil kunne bidrage med konkret viden fra pengeinstitutterne.

Kommentar

Justitsministeriet bemærker, at eksterne aktørers deltagelse i ODIN-samarbejdet som udgangspunkt ikke kræver sikkerhedsgodkendelse. ODIN-sekretariatet kan imidlertid beslutte, at eksterne aktørers deltagelse i specifikke aktiviteter i ODIN kræver sikkerhedsgodkendelse, eksempelvis hvis den eksterne aktør skal deltage i en arbejdsgruppe.

Justitsministeriet bemærker desuden, at det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger og af bemærkningerne til § 23, at det i alle tilfælde vil være National Enhed for Særlig Kriminalitet, der har kompetence til at beslutte, hvilke fysiske og juridiske personer der kan deltage i det konkrete operative samarbejde.

Endelig bemærker Justitsministeriet, at samarbejdsaftalen for ODIN vil blive opdateret i forlængelse af lovens vedtagelse.

De modtagne høringssvar giver på den baggrund ikke anledning til at foretage ændringer af lovforslagets § 23 om ændring af retsplejelovens § 110 b.

4. Oversigt over hørte organisationer, myndigheder m.v.

Advokatsamfundet, AiiA A/S, Akademisk Arkitektforening, Akademi-kerne, Andelskassen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES), Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Akademisk Arkitektforening, Auktion Antik, Auktionshuset DAB, Auktionslederforeningen, Amnesty International, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Brancheforeningen for Aktive Ejere i Danmark, Bruun Rasmussen Kunstauktioner, Campen Auktioner, Barnets Tarv Nu, Business Danmark, Børne- og Kulturchefforeningen (BKF), CBS, CEPOS, Computershare, CO:PLAY Advokatpartnerselskab, Cerestar Scandinavia's Pensionskasse, DAFINA, Danmarks Nationalbank, Danmarks Skibskredit A/S, Dansk Aktionærforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Automat Brancheforening (DAB), Dansk Ejendoms kredit, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Firmaidræt, Dansk Forening for International Motorkøretøjsforsikring (DFIM), Dansk Industri, Dansk Industri Ejendom, Dansk Iværksætter forening, Dansk Inkasso Brancheforening, Dansk Investor Relations Forening – DIRF, Dansk Kredit Råd, Dansk Metal, Dansk Standard, Danske Advokater, Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening, Danske Maritime, Danske Rederier, Danske Regioner, Den Danske Aktuarforening, Den Danske Dommerforening, Den Danske Finansanalytikerforening, Den danske Fondsmæglerforening, Det nationale netværk af virksomhedsledere, Den Sociale Retshjælp, Det økonomiske råds sekretariat (DØRS), Danmarks Nationalbanks Pensionskasse under afvikling, Danske Banks Pensionskasse for førtidspensionister, Drivkraft Danmark, DAM online Auktioner, DGS Dansk Galleri Sammenslutning, Det Etiske Råd, Det Kriminalpræventive Råd, Dommerfuldmægtigforeningen, Den Europæiske Central Bank (ECB), e-nettet, Ejendom Danmark, Equity Law Advokatanpartsselskab, Experian, Fagbevægelsens Hovedorganisation, FDFA – Foreningen af Danske Forsikringsmæglere og Forsikrings Agenturer, FDIH – Foreningen for Distance- og Internethandel, Finans Danmark, Finans og Leasing, Finansforbundet, Finanshuset i Fredensborg A/S, First North, Forbrugerrådet Tænk, Forbrugsforeningen, Foreningen af Forretningsførere for Udenlandske Forsikrings-selskaber, Foreningen af Interne Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Foreningen for platformsøkonomi, FOREX, Forsikring & Pension, Forsikringsforbundet, Forsikringsmæglerforeningen, Frivilligrådet, FSR – danske revisorer, Faggruppen af Socialrådgivere i Kriminalforsorgen, Famili-eretshuset, Finn Nørgaard Foreningen, Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Udlændingeretsadvokater (FAU), FRIDA Forsikring Agentur A/S, Frie Gadejurister, Fundamentet, Fængselsforbundet, Garantiformuen, Gode penge, Gadejuristen, HK, Høresta Arbejdsgiverorganisation, Håndværksrådet, Haderslev auktion, Holstebro auktioner, Hørsholm Auktioner (Auktionshuset), Hjælp Voldsofre, HK Politiet og Anklagemyndigheden, HK Stat, HK-Landsklubben, Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation (ISOBRO), Intertrust (Denmark), ISACA Denmark Chapter, IT-

branchen, IBM Pensionsfond, Jagttegnslærerforeningen, Kasinoforeningen, KommuneKredit, Kommunernes Landsforening, Komiteen for god selskabsledelse, Kromann Reumert, Kuratorforeningen, Kriminalforsorgsforeningen, Kreditforeningen Danmarks Pensionsafviklingskasse, Københavns Havns Pensionskasse, Københavns Universitet, Københavns auktioner, Københavns Retshjælp, Landbased Gambling Association Denmark (LGA), Landbrug & Fødevarer, Landsdækkende banker, Landsforeningen af forsvarsadvokater, Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug, Lederne Hovedorganisation, Liberale Erhvervs Råd, Lokale Pengeinstitutter, Lønmodtagernes Dyrtidsfond (LD), Landsforeningen Børn og Forældre, Landsforeningen KRIM, Lev Uden Vold, Mellemfolkeligt Samvirke, MobilePay, Moltke-Leths auktioner, Mybanker, Nets A/S, Nykredits Afviklingspensionskasse, Nokas Kontantservice P/S, Nordic Blockchain Association, Oxfam IBIS, OAK Foundation Denmark, Odense Retshjælp, Offerrådgivningen i Danmark, Parcelhusejernes Landsforening, Patienterstatningen, Politiforbundet, Penneo A/S, Pensionsafviklingskassen for Købstædernes almindelige Brandforsikring, Pensionskassen for direktør i nogle med Spk. Bikuben fusionerede spareks, Pensionskassen for Direktører i Sparekassen SDS, Pensionskassen for funktionærer ansat i Roskilde Sparekasse, Pensionskassen under Alm. Brand A/S, Revisornævnet, Rigsrevisionen, Roskilde Universitetscenter, Red Barnet Ungdom, Retspolitisk Forening, Røde Kors, Rådgivnings Danmark, Skibs- og Bådebyggeriets Arbejdsgiverforening, Spillebranchen, Syddansk Universitet, Scandic Art-auktion, Sjællands auktionshus Svendborgauktionerne, S.B. Aktuar Rådgivning A/S, SAS Pilot & Navigator Pensionskasse, samtlige byretter, SAVN, Sikkerhedsbranchen, Socialpædagogernes Landsforbund, SSP-Samrådet, Sø- og Handelsretten, Telekommunikationsindustrien i Danmark, TDC Pensionskasse, Transparency International Danmark, Ungdommens Røde Kors, VISA, VP Securities A/S, Western Union, Vestre Landsret, VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, Vaabenhistorisk Selskab, Xerox Pensionskasse, Ældre sagen, Ørsted, Østre Landsret, Aarhus Retshjælp, Aalborg Universitet, Aarhus BSS og Aalborg Auktionshus

Følgende organisationer, myndigheder m.v. har haft bemærkninger til lovforslaget:

Advokatrådet, Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), DAFINA, Danmarks Nationalbank, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Erhverv, Dansk Firmaidræt, Dansk Industri, Danske Revisorer, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Fondsmæglerforening, ECB, Finans Danmark, Finans og Leasing, Flatpay, Forsikring & Pension, Landbrug og Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Lokale Pengeinstitutter (LOPI), Mastercard, Nasdaq, Nets A/S, Sikkerhedsbranchen og Visa Consultation, Wordline.

5. Oversigt over hørte organisationer, myndigheder m.v. vedrørende lovforslagets del om ændring af hvidvaskloven om pengeinstitutters adgang til oplysninger om reelle ejere af midler på advokaters samle-klientbankkonti

Advokatnævnet, Advokatrådet, Business Danmark, Civilstyrelsen, Dansk Crowdfunding Forening, Dansk Erhverv, Dansk Fintech Alliance (DAFINA), Dansk Industri, Dansk Inkasso Brancheforening, Danske Advokater, Danske Arveretsadvokater, Danske Dødsboadvokater, Danske Familieadvokater, Danske Inkassoadvokater, Danske Insolvensadvokater, Data-tilsynet, Den Danske Dommerforening, Det Danske Advokatsamfund DJØF Advokater, Dommerfuldmægtigforeningen, Erhvervsstyrelsen, Finans Danmark, Finans og Leasing Finansforbundet, Finansforeningen/CFA, Society Danmark, Finansiell Stabilitet A/S, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen af Familieretsadvokater, Foreningen af J.A.K. Pengeinstitutter, Foreningen af Danske Revisorer, Forsikring & Pension, Højesteret, Institut for Menneskerettigheder, InvesteringsForeningsRådet, Justitia, Kuratorforeningen, Københavns Universitet (Juridisk Fakultet), Landsdækkende Banker, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Liberale Erhvervs Råd, Lokale Pengeinstitutter, Pengeinstitutankenævnet, Pension Danmark, Retspolitisk Forening, Samtlige byretter, SMVdanmark, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Sø- og Handelsretten, Vestre Landsret, Østre Landsret, Aalborg Universitet (Juridisk Institut) og Aarhus Universitet (Juridisk Institut).

Følgende organisationer, myndigheder m.v. har haft bemærkninger til lovforslagets del om ændring af hvidvaskloven om pengeinstitutters adgang til oplysninger om reelle ejere af midler på advokaters samle-klientbankkonti:

Advokatrådet, Dansk Crowdfunding Forening, Dansk Erhverv, Dansk Fintech Alliance (DAFINA), Dansk Industri, Danske Advokater og Finans Danmark.